

Jedden köteleznek a kihívások és a város közelsége

Rekordméretű beruházások

Az évek mezsgyéjén számvetések készülnek az elmúlt időszak megvalósításairól, sikereiről, kudarcairól, s legtöbbször a tervekről is szó esik. Mérleget vonni szinte kötelező a közzétett felelősséget vállaló önkormányzati vezetőknek. Ezt tette meg Bányai István, Jedd polgármestere, aki részletesen beszámolt az elmúlt év kihívásairól és az idejébe esztendő tennivalóiról.

Mezey Sarolta

– A polgármesteri mandátumom negyedik évében elérkeztem az általam három szakaszra osztott munkafolyamat utolsó részéhez. Az első időszak a tervezés volt, a második a kivitelezés, a harmadik pedig a beüzemelés. Ugyanakkor ebben a szakaszban készülünk a következő pályázati ciklusra, ami azt jelenti, hogy megvalósíthatósági tanulmányokat állítunk össze. A célunk az, hogy készenlétben legyünk a papírokkal olyan szinten, hogy amint megjelenik egy pályázati kiírás, mi azonnal

(Folytatás a 4. oldalon)

Egy országnyi feladat

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány alakuló ülését októberben tartották Kolozsváron. Az új szervezet létrehozásának okairól és jelentőségéről Kelemen Lászlót, a Hagyományok Háza főigazgatóját kérdeztük.

5.

Átlagosan 32 banival lettek olcsóbbak az üzemanyagok

Átlagosan 32 banival csökkent január elsejétől az üzemanyagok literenkénti ára, miután január elsejétől eltörölték az üzemanyagokra 2014-ben kivetett többletadót.

6.

A tűzmegeelőzés egyik útja

Mint jelezték, a magántulajdonban lévő ingatlanokban, nyaralókban, melékhelyiségekben keletkezett tűzese-tek kivizsgálásai nyomán arra a következtetésre jutottak, hogy legtöbb esetben azok emberi mulasztás nyomán keletkeztek.

8.

Álom vagy valóság?

Lehet, hogy nem létezik sehol tökéletes iskola, azonban a románál jobbról hallottunk már. De hogyan is nézne ki a tökéletes iskola a diákok, egy öregdiák, egy tanár és egy politikus szerint? És mit tehetünk azért, hogy változzon a tanterv?

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aftnális

Minek a kapkodás?

Benedek István

Annyira sürgős lett a pártok többségének egy következő törvényhozási ciklusra szóló hatalom megszerzése, hogy az új esztendő első napjainak közbeszédét szinte teljesen az előre hozott választások sajátítják ki. A politikusok látóköre nem terjed túl az új felméréseken, amelyek szerint ha most rendeznék a szavazatvadászatot, akkor alaposan átrendeződne az erőviszonyok. A választói oldalról viszont az látszik egyre jobban, hogy nem sokat oszt vagy szoroz, ki áll éppen a kormányruhában, mert a munkastiluszt illetően itt egypártrendszer maradt.

Legalábbis a gazdasági színtéren. Például a szocdem kabinet rengeteget kapott a fejére a sürgősségi rendeletekkel való kormányzás miatt, erre a liberális utódok naná hogy ugyanazon az úton módosítják az elődök hírhedt adócsomagját. Senkit ne zavarjon, hogy megboldogult ellenzéki korokban még azt mondták, úgy törlik el az egészet, ahogy van, elvégre balkáni tájakon egy politikus akkor kezd gyanús lenni, ha azt csinálja, amit ígér. Dehogy, csak foltozgatják, hogy az idejé költségvetés szempontjából még jó legyen. Egyes illeteket eltöröltek a csomagból, másokról szó sem esett, részletekbe nem nagyon bocsátkoztak, így arról sem sokat tudni, milyen számítások állnak a háttérben.

És ha már szó esett róla, az idejé költségvetési törvényt is felelősségvállalással nyomták le a parlament torkán, ami a korrekt vita

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

8., szerda
A Nap kel
8 óra 5 perckor,
lenyugszik
16 óra 53 perckor.
Az év 8. napja,
hátravan 358 nap.

IDŐJÁRÁS
Részben napos
Hőmérséklet:
max. 6°C
min. -2°C

Isten éltesse!

Ma **GYÖNGYVÉR**,
holnap **MARCELL** napja.
MARCELL: orosz eredetű, a
Marcellus anyanévől származik,
ez pedig a Marcus (magyarul
Márkus) becézőjéből.

❄ ❄ ❄

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. január 7.

1 EUR	4,7750
1 USD	4,2741
100 HUF	1,4426
1 g ARANY	215,1227

Megyei hírek

Téli tárlat

A Marosvásárhelyi Marx József Fotóklub január 9-én, csütörtökön 18 órától a Bernády Ház emeleti kiállítótermében nyitja meg a hagyományos téli tárlatot, amelyen a fotóklub tagjainak tavalyi alkotásából láthatnak kiemelkedőbb fotókat az érdeklődők. A kiállítást Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja.

Rendkívüli újévi hangverseny

Január 9. és 30. között negyedik alkalommal ad otthont a Kultúrpalota nagyterme a szórakoztató zenei fesztiválnak. A koncertsorozat 9-én, csütörtökön 19 órakor rendkívüli újévi hangversennyel kezdődik. Vezényel Jin Wang kínai karmester, közreműködik a Monique's Ballet Studio balettársulat. Műsoron Johann Strauss-művek. A hangverseny 10-én, pénteken 19 órakor megismétlik.

A Jóisten és pszichológusa az Arielben

A marosvásárhelyi Ariel Stúdióban január 8-án, ma 19 órakor a Jóisten és pszichológusa című, 14 éven felülieknek ajánlott előadást lehet megtekinteni. Az előadásra előzetesen helyet kell foglalni a 0747-942-181-es telefonszámon. 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a nagyteremben a Csipkerózsika című mesejáték látható.

Szászrégenben is: Megáll az ész

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat január 8-án, ma és 9-én, csütörtökön este 7 órától Szászrégenben, az Eugen Nicoară művelődési ház előadótermében viszi színre nagy sikernek örvendő zenés szilveszteri kabaré-előadását. Fellépnek: Puskás Győző, Kelemen Barna, Gönczi Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd és Gáll Ágnes. Énekel: Bodoni Ildikó. Rendező: Kovács Levente.

Dr. Zacher Gábor a tudatmódosítókról

Betépett álmódosító címmel több erdélyi városban tart előadást februárban dr. Zacher Gábor népszerű magyarországi toxikológus. Marosvásárhelyen február 28-án 19.30-tól a Maros Művészegyüttes termében hallgathatja meg legújabb előadását a közönség, amelyben a popkultúra bálványainak életén és addikcióján át mutatja be a tudatmódosítók veszélyes világát.

Pótszilveszter

Az Erdélyi Magyar Baloldal, valamint a Magyar Nyugdíjasok Klubja pótszilveszteri mulatságot szervez pénteken, január 10-én. Feliratkozni a Dózsa György utca 9. szám alatt lehet január 9-ig naponta 9-11 óra között. Telefonszám: 0744-928-299.

MNYK – Soós Zoltán-találkozó

A Magyar Nyugdíjasok Klubja (MNYK) január 15-én, szerdán 16 órától találkozót szervez Soós Zoltán polgármesterjelölttel az RMDSZ Maros megyei székhelyén (Dózsa György utca 9. szám, I. emelet).

Gyertyagyújtás a doni áldozatok emlékére

A Don-kanyari offenzívára emlékezve a 77. évfordulón a Marosvásárhelyi 23. Határvadász Hagyományörző Csoport és az EMKE Maros megyei szervezete megemlékeztet szervez január 12-én, vasárnap 18 órakor a marosvásárhelyi római katolikus temetőben, a Don-kanyari áldozatok emlékművénél.

Hírszerkesztő: Mózes Edith

Vízivilág

A héten újra színpadra kerül a tavaly januárban bemutatott Vízivilág című előadás. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Levél utcai Stúdió 2 termében látható produkció a legkisebbekhez szól.

Amint azt az alkotók megfogalmazták, a Vízivilág című nonverbális animációs előadás a 0-5 év közötti gyermekeket és szüleiket, nagyszüleit tenger alatti sétára hívja – e színházi sétán, animáció segítségével, a szivacsból készített, mértani formákból megteremtett alakzatokkal a nézők szeme előtt egy varázslatos víz alatti birodalmat tárnak fel. A képzeletbeli vízi utazás élményét zene fokozza.

Az előadásban fellépnek Balló Helga, Bíró Eszter, Nagy Tímea, Stekbauer-Hanzi Réka másodéves bábszínész szakos hallgatók, valamint Erdős Orsolya és Gidófalvi Imola elsőéves mesterségbábművész-hallgatók. A produkció rendezője Kozsik Novák Ildikó.

Az előadás időtartama 30 perc, a 0-5 éves gyerekeket az előadásra kísérő szülők, nagyszülők, nevelők számára a belépés díjmentes. A Vízivilág ideje első előadására január 9-én, csütörtökön délután 5 órakor kerül sor.

A jegyek megvásárolhatók az előadás helyszínén, a Levél utcai Stúdió 2-ben, kezdés előtt egy órával. Helyfoglalás és bővebb információ a www.studioszinhaz.ro oldalon. (Knb.)

Karácsonyi ajándék közigazgatási egységeknek

Az év utolsó kormányülésén, a 2019. december 24-én kibocsátott 977-es kormányrendelet alapján, a 2018-as költségvetésből huszonnégy Maros megyei közigazgatási egységnek és a Maros Megyei Tanácsnak utaltak át pénzüsségeket, amelyeket azok a működési, fenntartási kiadásokra fordíthatnak. Az összegek 11 ezer és 8,5 millió lej között mozognak. Többek között Keresztényfalva 550.000, Nyárádszereda 1.512.000, Nyárádremete 1.148.000, Gernyeszeg 1.500.000, Erdőszent-

györgy 500.000, Maroszentgyörgy 861.000, Ákosfalva 150.000, Csikfalva 306.000 lejt kapott. A kormánytámogatásból jutott Bükkösnek, Sárpatáknak, Mezőpanitnak, Havadnak, Vámosgálfalvának, Nyárádmagyarósnak, Berének, Mezőbodonnak, Nyárádgálfalvának, Ádámosnak, Mikefalvának, Hodosnak, Dózsa György községnek, Backamadarasnak és Görényóaknának is. A Maros Megyei Tanácsnak 8,5 millió lejt utaltak át. (v.gy)

Válasz a marosvásárhelyi Magányosok Klubjának cáfolatára

A Népújság 2019. december 31-i számában közölt cikkben tudattuk, hogy megalakult a Magyar Nyugdíjasok Klubja, s következetesen erről a klubról tájékoztattuk az érdeklődőket. Sajnálatos módon a cikk utolsó bekezdésében történt egy véletlen elírás, ahol Magányosok Klubja megnevezés jelenik meg. Mind a magyar baloldal, mint pedig a Magyar Nyugdíjasok Klubja az RMDSZ támogatását él-

vezi, ezért kizárólag az RMDSZ megyei vezetőségének tartozunk a tevékenységünkről beszámolni. Minthogy vállalni szoktam az általam tett nyilatkozatokat – immár 3 éve –, kijelentem, hogy a Népújságnak én, Gál Éva nyilatkoztam, az utolsó bekezdésben pedig, amint már írtam, egy véletlen elírás történt.

Gál Éva

Az opera újrafelfedezése a Korunk idei első lapszámában

Az opera az, amikor egy fickót hátba szúrunk, és az nem vérzik, hanem énekel – hangzik Ed Gardner szellemes meghatározása. Az ismételt hátba szúrások (?) ellenére az opera műfaja a Korunkban sem halott – ezt a feltevést igyekszik bizonyítani a lapszám egy olyan sokszínű összeállítással, amely a műfaj gyökereitől és klasszikusaitól a kortárs operaélményekig vezet. A lapszámban megszólalnak a Kolozsvári Operához (is) köthető, legfontosabb alkotó személyiségek közül Szép Gyula, Tompa Gábor és mások, szó esik a kortárs opera esztétikai dilemmáiról és problematikus helyzetéről, az iskolateremtő operaszerzők munkásságáról és a barokk opera műfaji ősmintájáról, az utóbbi évek eseményszámába menő bemutatóiról, elsősorban bevallottan kolozsvári elfoglaltsággal – hiszen 1990 óta gyakorlatilag a Kolozsvári Magyar Opera lett a kortárs magyar operajátszás egyik vezető műhelye –, ugyanakkor a helyinél jóval szélesebb kitekintéssel.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhart Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel.: 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Kinevezték az új prefektust

Mara Togănelre esett a választás

Hétfőn délután a négy órától kezdődő kormányülésen Călárași, Temes megye mellett kinevezték Maros megye prefektusát is, a közgazdasági végzettségű Mara Togănel személyében, aki korábban a Nemzeti Liberális Párt képviselőjében megyei tanácsos volt. Az összeférhetetlenség miatt e megbízatásáról le kell mondania.

Mara Togănel elvégezte Bukarestben a fél éves magas besorolású köztisztviselői továbbképzést. Korábban Chirtes Cris-

tian PNL-s szenátor kabinetjénél dolgozott. Kinevezését közlése szerint a Hivatalos Közlönyben, majd ünnepélyes keretek között iktatják be a kormány magas rangú képviselőjének jelenlétében.

Az esemény időpontját később tűzik ki. Mint ismeretes, Mircea Dușa volt prefektus Carmen Dan volt belügyminiszter előtt tette le az esküt a városháza nagytermében. (vagy)

Ország – világ

Túllépték a határértéket

Tegnap a déli órákban a marosvásárhelyi vegyi kombinátról származható légszennyezésre lakossági bejelentés hívta fel lapunk és az illetékesek figyelmét egyaránt. A bejelentés nyomán a megyei környezetvédelmi ügynökség mobil laboratóriuma megmérte a légszennyezést az üzem térségében. Megállapították, hogy a levegő ammóniatartalma meghaladta az elfogadott határértéket. Az illetékesek szerint egy, az ünnepek alatt leállított berendezés újraindítása okozhatta a túlzott légszennyezést, és ahhoz, hogy ez jobban érezhetővé vált, a ködös időjárás is hozzájárult. Az ügyet jelentették a környezetvédelmi őrségnek, további lépések megtételére annak van hatásköre.

Enyhül az idő az elkövetkező napokban

Enyhülni fog az idő az ország majdnem minden régiójában a következő időszakban, a csúcshőmérsékletek 4-8 Celsius-fok körül alakulnak, derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) kedden közzétett, kéthetes időszakra érvényes előrejelzéséből. Erdélyben az időszaknak megfelelően alakul a hőmérséklet: a nappali csúcsok 0 és 5, az éjszakai hőmérséklet mínusz 8 és mínusz 4 Celsius-fok körül alakul. Kivételt az első három éjszaka képez, amikor mínusz 12 és mínusz 10 Celsius-fok körüli értékek várhatók régiószerte. Csapadék nagyon kevés valószínűséggel várható a következő két héten. A hegyvidéken az időszak kezdetén jegyzett mínusz 8 fokról 4 fokig melegszik fel a levegő január 10-ére. A többi napokon 0 és 2 Celsius-fok körül alakulnak a nappali maximumok. Csapadékra az első napon, illetve január 9. és 12. között lehet számítani. (Agerpres)

Áthelyezték az Irakban szolgáló román katonákat

A védelmi minisztérium meghozta a szükséges intézkedéseket a román katonák által Irakban végzett kiképzési és tanácsadási tevékenység megszakítása érdekében, miután az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) a növekvő közel-keleti feszültség miatt összehívott nagyköveti szintű ülésén az iraki kiképző műveletek ideiglenes felfüggesztése mellett döntött. A védelmi tárca keddi közleményében rámutat: az iraki küldetéseket részt vevő román katonákat biztonságuk érdekében áthelyezték egy másik bázisra. A román katonák az iraki haderő kiképzésében segítettek, illetve tanácsadással szolgáltak az iraki védelmi minisztérium, valamint a biztonsági rendszer megreformálásaért felelős más intézmények illetékeseinek. (Agerpres)

Millió bírság a mobilszolgáltatókra

Összesen 1,61 millió lejes bírságot rótt ki az Országos Távközlési Hatóság (ANCOM) a Vodafone, a Telekom, az Orange és az RCS&RDS mobilszolgáltatóra, mert nem gondoskodtak a licencszerződésben vállalt azon kötelezettségükről, hogy hangszolgáltatással fődik le az ország lakott területeinek legalább 98 százalékát – tájékoztat az ANCOM keddi közleménye. A dokumentum szerint a hatóság mintegy 13.400 helységben, azaz minden, legalább tíz lakossal rendelkező településen, illetve a közutak 246.000 kilométeres hosszán végzett méréseket, és arra a következtetésre jutott, hogy egyetlen mobilszolgáltató sem éri el a 98 százalékos lefedettséget a hangszolgáltatás terén. A mérési eredményeket közzétették a www.aisemnal.ro honlapon, mondta el Cristin Popa, az ANCOM ügyvezető igazgatója. (Agerpres)

Minek a kapkodás?

(Folytatás az 1. oldalról)

elkerülésének tekintetében ugyanolyan aljas eljárás, mint amivel ők korábban a törvényhozási többségüket sokszor a viták elfojtására felhasználó szocdem elődöket vádolták. Látszólag jobbak csak annyiban, hogy az idén nem az év felére készült el a költségvetés, de ez még önmagában nem sokat jelent. Jót meg egyáltalán, ha ugyanolyan komolyan számoltak, mint amilyen komoly ábrázattal ígértek például az oktatásnak a végül kiszabott keretnél sokkal több pénzt.

Ezekben a kérdésekben eddig nincs érdemi különbség a két legutóbbi kormány között. A mögöttük álló pártok is csak a megszerezhető parlamenti székek számára képesek koncentrálni, és szinte szót sem ejtenek arról, hogy milyen magasröptű tervek megvalósítására készülnek egy új mandátum során. Kampányígéretben nem gyenge a mezőny, de koherens kormányprogramot még leírva sem igen láttunk a megboldogult évtizedben sem, nemhogy végrehajtva egy mandátumra terjedően. Csak majd nehogy a hatalmi licit főnyereménye válságmenedzselős mandátum legyen, mert azon a legnagyobbat nem a nagyfiúk fognak bukni, hanem mi, a számláikat álló adófizetők.

A kormány módosította a 2018/114-es rendeletet

Sürgősségi rendelettel fogadta el a kormány a 2018/114-es sürgősségi kormányrendelet bizonyos előírásainak módosítását a költségvetési törvény megfelelő alkalmazásának lehetővé tétele érdekében, jelentette be hétfő este Ionel Dancă, a miniszterelnöki kancellária vezetője.

A sürgősségi rendelet előírja többek között a közméltóságok járandóságának és a büntetőpont értékének a befagyasztását (ezek értéke nem nő a minimálbér növekedése nyomán, hanem a 2019. decemberi szinten marad), illetve a polgármestereknek, alpolgármestereknek, megyei tanács-elnököknek és -alelnököknek különnyugdíjat biztosító törvényi rendelkezés gyakorlatba ültetésének elhalasztását 2021. január 1-ig.

A közintézmények alkalmazottainak járó pótlékok értéke szintén a decemberi szinten marad.

Dancă leszögezte azonban, hogy a jogszabályba nem került be a nyugdíj és az állami fizetés halmozását tiltó előírás, mivel ebben az ügyben várják az alkotmánybíróság döntését.

A rendelet törli azon előírásokat is, amelyek a szociális tőke megemelésére kötelezték a magánnyugdíjalap-kezelő cégeket, megszünteti az ideiglenes áthelyezéseket a versenyszférából a közszférába, illetve az energetikai cégekre kivetett 2%-os pluszadót is, mondta Dancă.

A Fejlesztési és Beruházási Alap megszűnik, mihelyt az ennek keretében elkezdett aktív szerződések határideje lejár, fűzte hozzá a kancellária vezetője. (Agerpres)

Román lapértesülés: előre hozott parlamenti választásokról egyeztet a kormánypárt az RMDSZ-szel

Az év végén esedékes parlamenti választások előrehozásáról egyeztet a kormányon lévő jobbközép Nemzeti Liberális Párt (PNL) az RMDSZ-szel abban a reményben, hogy a tavasszal megújítandó törvényhozás összetétele lehetővé tenné egy PNL-RMDSZ kormánykoalíció megalakítását – írta hétfői számában az Adevărul című lap.

A parlamentben jelenleg a novemberben ellenzékbe vonult Szociáldemokrata Párt (PSD) rendelkezik a mandátumok több mint 40 százalékával, míg az azóta kisebbségben kormányzó PNL-nek csak 20 százaléka van. A közvélemény-kutatások szerint azonban megfordulhatnak az erőviszonyok közöttük, ha a nagy többséggel újraválasztott Klaus Iohannis jobboldali államfő volt pártjának sikerülne előre hozott választásokat kiprovokálnia.

Az Adevărul szerint Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke december végén folytatott megbeszélésükön azt mondta a PNL-t vezető Ludovic Orban miniszterelnöknek: az RMDSZ támogatja a parlamenti választások előrehozását azzal a feltétellel, hogy a kormány ne módosítsa a helyhatósági választási törvényt. A PNL és főleg a kisebb román pártok ugyanis az – RMDSZ által ellenzett – kétfordulós polgármester-választás bevezetését szorgalmazzák, azt remélve, hogy így könnyebb lesz a tavasszal megrendezendő önkormányzati választásokon meggátolni a helyhatóságok többségét vezető PSD előljáróinak újraválasztását.

A parlamentet – a kormány megbuktatása vagy lemondása után – akkor oszlathatja fel az államfő, ha a törvényhozás két egymást követő alkalommal leszavazza miniszterelnök-jelöltjét. Az Adevărul kizártnak tartja, hogy a PNL a miniszterelnök lemondásával próbálna elindítani az előre hozott választások

kiprovokálásának folyamatát, mivel ez azt jelentené, hogy az ehhez szükséges három hónapos átmeneti időszakban Ludovic Orban ügyvivő miniszterelnökként sem maradhatna a kormány élén.

A lap úgy tudja: a PNL inkább azt szeretné elérni, hogy a szociáldemokrata ellenzék – a magyar érdekképviselet segítségével – buktassa meg a kormányt. Az RMDSZ már jelezte, hogy megszavazza a kormány ellen beterveztendő bizalmatlansági indítványt, ha – az RMDSZ-szel kötött megállapodását megsértve – a PNL a parlament megkerülésével, úgynevezett kormányzati felelősségvállalással próbálna bevezetni a kétfordulós polgármester-választást.

Egy ilyen forgatókönyvvel az Adevărul szerint minden érintett párt elérné célját: az előre hozott választásokon a PNL megduplázná parlamenti erejét, az RMDSZ és a PSD pedig meggátolná a választójog módosítását, vagyis azt, hogy a többi párt egy második fordulóban összefogjon az első fordulóban élen végzett polgármesterjelöltjükkel szemben.

Az Adevărul elemzője szerint Iohannis és Orban szívesebben vonná be a kormánykoalícióba az RMDSZ-t és a (nem magyar) kisebbségi frakciót, mint az utóbbi időben megerősödött jobbközép Mentsétek Meg Romániát Szövetséget (USR), ha a PNL megszerzi a parlamenti helyek több mint 40 százalékát.

Egy alkotmánybírói határozat szerint a parlamenti és a helyhatósági választásokat nem lehet összevonni. Amennyiben azonban előre hozott parlamenti választások lesznek, az Adevărul szerint ezeket szintén májusban vagy június elején, az önkormányzati választások előtt egy-két héttel rendezhetik meg. (MTI)

Felmérés: látványosan előretörtek a liberálisok

A kormányváltás és Klaus Iohannis államfő novemberi újraválasztása óta látványosan megnövekedett a jobbközép Nemzeti Liberális Párt (PNL) támogatottsága: Iohannis egykori pártjára egy friss felmérés szerint most kétszer annyian szavaznának, mint egy évvel ezelőtt.

Az IMAS közvélemény-kutató intézet által decemberben végzett, hétfőn ismertetett legutóbbi felmérés szerint a november óta kormányon lévő PNL az érvényes voksok 45 százalékára számíthatna, ha most rendeznék a parlamenti választásokat. Két hónappal korábban az IMAS még 30 százalék alatt, novemberben pedig 39 százalékon mérte a PNL támogatottságát, amely 22 százalékon kezdte a 2019-es évet.

Legfőbb ellenfele, a legutóbbi választásokon a parlamenti mandátumok 47 százalékát megszerző, majd három év kormányzás után tavaly októberben ellenzékbe kényszerült Szociáldemokrata Párt (PSD), amely a tavaly májusi európai parlamenti (EP-) választáson 22 százalékos eredményt ért el, a novemberi elnökválasztási kudarc után 18,5 százalékra esett vissza.

A jobbközép Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR), amely az EP-választásokig a PSD-vel gyakorlatilag meg egyező, 22 százalékra jött fel, az utóbbi hónapokban folyamatosan veszített népszerűségéből, és decemberig visszaesett arra

a 11,5 százalékos szintre, amelyen a 2019-es évet kezdte.

A centrista-liberális Újítsuk Meg Európát nevű EP-frakció vezető Dacian Cioloș volt miniszterelnök által alapított, az USR-rel választási szövetségben lévő Szabadság Egység és Szolidaritás Pártja (PLUS) szintén leszálló ágon van: miután a tavalyi évet még 9 százalékos reményekkel kezdte, a decemberi felmérés szerint már csak a voksok 3,5 százalékára számíthat.

A Traian Băsescu volt államfő alapította Népi Mozgalom Pártot (PMP) az IMAS folyamatosan 3 százalék körül méri, pedig a PMP-nek az EP-választáson sikerült átlépnie az ötszázalékos bejutási küszöböt. A PMP-nek most ugyanúgy 3,5 százalékos eredményt jósol a felmérés, mint a Călin Popescu Tăriceanu vezette balliberális ALDE-nek, amelynek már nem sikerült képviselőhöz jutnia az EP-ben.

A decemberi felmérés szerint az RMDSZ, amelyet az IMAS többnyire a parlamenti küszöb alatt mért, most eléri az ötszázalékos támogatottságot. A közvélemény-kutató intézet szerint 3 százalékpontot rontott ugyan, de 6,4 százalékkal még mindig parlamenti erő lehet a Victor Ponta volt miniszterelnök által alapított baloldali Pro Románia.

A telefonos adatfelvételt december 4. és 18. között végezték, több mint ezer választópolgár bevonásával. A felmérés elvileg 3,1 százalékos hibahatárral tükrözi Románia felnőtt lakosságának politikai opcióit. (MTI)

Rekordméretű beruházások

(Folytatás az 1. oldalról)

tudjunk rá jelentkezni. Megítélésem szerint a 2019-es év a nagy számok éve volt. Jó és rossz értelemben is, hiszen rengeteg pénzt levágtak a községünkötől, ugyanakkor a korábbi években tett erőfeszítéseknek köszönhetően is rekordméretű beruházások zajlottak a községben.

– A nagy számok évről esett szó, mihez köthetők ezek a nagy számok?

– 2019-ben az éveken át tartó nagy erőfeszítéssel és munkával járó tervezés és szervezés eredményeként márciusban nekiláttunk a szennyvízhálózat megépítésének Jeddén. Ez a község történetének legnagyobb beruházása, értéke 8.411.712,67 lej + héa. 18.470 méter csatornahálózat és 3 szivattyúház kell megépülnön, s 630 bekötés kell megvalósuljon. A munkálatok a terveknek megfelelően haladnak, és nagyjából az egyharmadánál tartunk. Nagy munka, amely olykor kellemetlenséggel jár, ehhez kérjük továbbra is a jeddiek türelmét és megértését. Megemlítem, hogy befejeztük a vízhálózat bővítési munkálatait, PNDL-s kormányalapról. Jeddén uniós pénzből befejeztük a sportöltöző felújítását. A felavatása idén lesz, az első hivatalos meccs előtt rendezendő gála keretében.

– Nagy beruházás volt a térség legkorszerűbb óvodájának felépítése is.

– Jeddén befejeztük az óvoda építési és bővítési munkálatait, ezzel egy többéves projekt zárult le. A beruházásra uniós alapról került sor, értéke 350.000 euró. Kilenc szerződést is kötöttünk 60.423 euró értékben felszerelések vásárlására: bútorzatra, didaktikai felszerelésre, teljes konyhafelszerelésre, audio-video felszerelésekre, játszótér kialakítására. Sikerült befejezni a teljes felújítást és felszerelést, a gyerekek már használják az épületet. Nem túlzás azt állítani, hogy ma valószínűleg Jedd község büszkélkedhet a megye legrészebb óvodájával. Tavasszal nyílt napot tartunk, ahová meghívjuk a szülőket, hogy bemutassuk az óvodát, amely napközis rendszerben fog működni: a három csoportban sorra hosszított programot vezetünk be. Uniós pénzből felújítottuk a község négy iskolájának udvarát. Új kerítések, sportpályák, játszótérek létesültek, rendeztük a tereteket, padokat helyezünk ki stb. A beruházás értéke kb. 100 ezer euró.

– Új arculatot kapott a polgármesteri hivatal is.

– Az elmúlt évben befejeztük a polgármesteri hivatal épületének felújítását. Miután tavaly korszerűsítettük és kijavítottuk az önkormányzat és kultúrotthon tetőzetét és

belső terét, most befejeztük az ingatlan külső szigetelését és festését. Most elmondhatjuk, hogy az épület teljesen felújítottuk. A tatarozás egy része önerőből történt, a kollégák és a szociális munkások összefogásával.

– A szolgáltatások tekintetében is történtek előrelépések, melyek ezek?

– Megújult a község villanyhálózata, ez az Electrica szolgáltató hatalmas projektje, és rendkívül fontos megvalósításnak tartjuk, hiszen a munkálat eredménye egy stabilabb hálózat, gyakorlatilag ma már nem akadozik az áramellátás minden kisebb viharánál. Örömmünkre szolgál, hogy bővült a község egészségügyi kínálata. A nyáron fogászat nyílt Jeddén. A gyerekek ingyenes kezelésben részesülnek. A polgármesteri hivatal az elmúlt év elején hirdetett nyílt versenytárgyalást a helyiség bérlésére.

– Többször írtunk már arról a nagyszabású projektről, amelyet a szegénység és a társadalmi kirekesztettség felszámolása érdekében bonyolítanak le a településen. Hogy haladnak e projekt kivitelezésével?

– A POCU program, a szegénység, a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelemmel kapcsolatos projektünk keretében a tavaly képzéseket szerveztünk több száz személy számára – pl. számítástechnikai és vállalkozói ismeretekből –, 100 ezer lejt fordítottunk a képzéseken való részvétel ösztönzésére 300 esetben, 39 vállalkozás megalapítását támogattuk a községben, a vállalkozói szellem ösztönzésére 750 ezer eurót fordítottunk, 300 gyereket vontuk be szociális-oktatási programokba, 50 lakás kataszteri helyzetét rendeztük, felújítottuk az Integrált Szolgáltatások Multifunkcionális Központját, és speciális tevékenységeket tartottunk benne. A POCU program iskolaelhagyást célzó projektje keretében felújítottuk a négy iskola udvarát, és 300 gyerek iskola utáni programon, alternatív nevelésen és logopédiai foglalkozáson vett részt.

– Közben sinen van a Jeddén áthaladó út korszerűsítésének ügye, újabb pályázatot nyújtottak be az utcák korszerűsítésére, mikorra várható a munkálatok elkezdése?

– Lassan, de biztosan halad a községet átszelő megyei út felújításának ügye. Bár ez a Maros Megyei Tanács projektje, az ötlet még 2016-ból származik, amikor polgármesterré választottak, és köszönettel tartozom a megyei tanácsnak, hogy kérésemet meghallgatva hamarosan nekiláthatunk a munkálatoknak. A kivitelezési szerződést már aláírták, a munkálatokra 44 hónapot szánnak, s várhatóan az év első felében kezdődnek.

Május végén leadtunk a kormányhoz egy projektet, amelynek értéke 3,3 millió euró. A kiírás szerint a már létező tervekre lehetett finanszírozást igényelni. Jedd községben akkor a Csutahegy, a Gyümölcsös, a Kápolna, a Templom, a Kincses, a Fejlődés és a Tulipán utcákra és a Rómaiak útjára volt előtanulmány előkészítve, így ezek aszfaltozását pályáztuk meg. Ez az összeg jelentős, hiszen meghaladja a csatornázási projekt értékét. Várjuk a választ.

– Más újdonságról beszámolhat-e az önkormányzat?

– A múlt évben először teremtettük meg a lehetőséget, hogy az adók és illetékek befizetését, illetve az egyes ügyeket otthonról intézhessék. A sorban állás és a hivatalba való bejövételre szánt idő megspórlása végett kérem a lakókat, hogy először vegyék fel a kapcsolatot az önkormányzattal a 0265/243-303-as telefonszámon, a kollégák információt szolgáltatnak arról, hogy van-e mód arra, hogy online intézzék ügyeiket.

– Miközben a községben folyamatban voltak a beruházások, a testvértelépülések fogadására is volt lehetőség.

– Szeptemberben egy hétre újra vendégül láttuk testvértelépüléseink küldöttségét. A magyarországi és szlovákiai vendégeknek – mintegy száz személynek – is változatos programmal kedveskedtünk. A vendégfogadás költségeit pályázati pénzből álltuk, hiszen az év első felében 14 ezer eurót nyertünk erre a célra.

– Milyen tervekkel rukkolnak elő az új esztendőben?

– Belefoglaltuk a költségvetésbe, és el is készítettük a helyi fejlesztési tervet. Ez rendkívül fontos, mert nélküle nem lehet uniós pályázatot leadni. A legfontosabb projektjeink, céljaink között szerepel az összes községbeli utca aszfaltozása dokumentációjának előkészítése, olyan formában, hogy bármilyen pályázati kiírásra beadható lehessen. Intenzíven követjük az aszfaltozásra lehívható pénzeket, a dokumentumokat egymillió euró értékű beruházási szakaszonként állítjuk össze. Készülünk arra, hogy Kebele, Kebeleszentivány és Agárd csatlakozhasson a szennyvízhálózatra. A jeddi munkálatokra megnyert pályázati kiírás ugyanis nem tette lehetővé, hogy a községhez tartozó három falut is belefoglaljuk a projektbe, de nem fogjuk kihagyni ezeket a helységeket. A tervek készen állnak. A jeddi rendszert úgy terveztük, hogy a falvak rácsatlakozhassanak, és hogy megbírja a három település kanalizálásának terhelését – fogalmazott Bányai István, Jedd polgármestere.

Erről jut eszembe

Repül az idő. Május az esztendő nyolcadik napját tapossuk. Egyet akár át is ugorhattunk volna, mondjuk a hétfőt, elvégre 2020 szökőévi, a megszokottnál eggyel több nap díszleget a naptárban. Hogy miért éppen hétfőt? Azért, mert állítólag akkor volt a legszomorúbb huszonnégy óra a világon. Higgyünk a statisztikáknak? Lehet, hogy kellene, lehet, hogy nem. Attól függ, ki hogyan élte, vésszelte át január 6-át. Az ilyen kérdésekkel foglalkozó szakemberek szerint az teszi a legbúsabbá ezt a napot, hogy ilyenkor mondják ki a legtöbb válsást a földgolyón. Ez tényleg lehangoló, persze felvetődhet itt is, hogy kinek a szempontjából. Van, aki így, más meg úgy viszonyul a házassága felbomlásához. De ne bonyolódjunk bele, ez csak egyetlen nap az idei 366-ból. Annál is inkább, mivel vasárnap, vagyis január 5. éppen ellenkező előjelű volt. És nem azért, mert az idén munkaszüneti napra esett ez a dátum, és hivatalos szünnepokból amúgy sem volt hiány mostanában, hanem azért, mivel azonos forrásból az is tudható, hogy ezen a napon csúcsra jár a társkeresés az interneten. Amiből netán házasság is lehet. Ami aztán felbomolhat. És így tovább, megint előlről. A két nap tehát valahogy ellensúlyozza egymást. Persze nem tudható, hogy hosszabb távon melyik irányba billen el a mérleg nyelve. Ha erre az évre gondolunk, akár azt is kijelenthetnénk, hogy kiegyensúlyozottnak ígérkezik, elvégre a neve döntetlenre áll: húsz – húsz. De nem mindig és mindenre érvényes a nomen est omen mondás, ez esetben intőbb lehet a számozásban díszelő két nulla. Magam a döntetlennel szívesen kiegyeznék. Attól tartok azonban, hogy ez a tipp nem jön be. Sem világviszonylatban, sem országos vagy városi vonatkozásban, és akkor sem, ha tovább szűkítjük a viszonyítási köröket. Forró, forrongó a jelenlegi világhelyzet, háborús, vészjósló a légkör mindenfelé, semmi jó nem sült ki

belőle. De a nagyhatalmak talán ezt is kibekkelik valahogy. Bár úgy tűnik, többen nem erre játszanak, gőz van a fejekben, indulat a lelkekben. A józan ész erősen fogyatkozóban. Bármerre mennénk, sehol sem lehetünk biztonságban immár. Robbantások és egyéb merényletek megint akárhol, akármi-kor bekövetkezhetnek. Amiket a filmcsatornákon szórakozásból követünk estéről estére, az könnyen tragikus valósággá válhat. Az is, ami a folyamatos környezetrombolás következményeként, természeti katasztrófa formájában hozza el a pusztulást, pusztítást. Az erdőtüzek kezdenek megállíthatatlanokká válni, láthatjuk, mi törté-nik Ausztráliában. És másutt is sokfelé. A tudósok éghajlati Csernobilról beszélnek, a jelek szerint joggal. Egyik nap az általános felmelegedés miatt bekövetkező árvizekről, a földet, országrészeket elöntő vízszintemelkedésről jelentenek meg térképeket, másnap azt mutatják, miként sújtja az emberiséget a földrészeken különböző mértékben, de egyformán elkerülhetetlenül eluralkodó vízhiány, a vészes szárazság és éhség. Nem folytatom, bár tehetném oldalakon keresztül. A lényeg, hogy mi, itt élők sem úszhatjuk meg mindezt büntetlenül. Ránk is minden kihat, pláne, hogy társadalmi fejletlenség, összevisszaság is tetézi életünket korlátlanul. És választási évet kezdünk, ami mindig újabb képtelenségekkel nehezül rá a már meglevő terhekre, zavarkeltő tényezőkre. Ilyen vonatkozásban is előrevetíthetnék rémképeket, de fölösleges, hisz ez csak egy jegyzet. De érthető így is, mi az én bajom, illetve mik a mi bajaink. Szerencsére nyári olimpiai játékokra is sor kerül, labdarúgó-Eb is lesz az idén, és megannyi hasonló figyelemelterelő esemény, ami sok-sok embert vigasztalhat. Lám, irás közben is mennyi sportban használatos kifejezést rángattam elő akaratlanul is. Ne búslakodjunk hát! A farsang elkezdődött. Fúj, bíró! Hajrá! (N.M.K.)

Idén nem épül meg a jéghotel a Fogarasi-havasokban

Tizenhat év után idén először nem építik meg a már ismertté vált jéghotelt a Fogarasi-havasokban, ugyanis a Bălea-tavon nem képződött időben elegendő jég – közölték az Agerpres hírügynökséggel az illetékesek.

Alexandru Uncheșel, a jéghotel-projekt képviselője azt mondta: ebben a szezonban már nem fog elkészülni a különleges szálloda, amelynek megépítéséhez az előző években a Bălea-tóból kivágot jégtömböket használták fel.

Január 7-én, kedden ugyan mínusz 17 Celsius-fokot mértek a 2034 méter magasan lévő tó part-

ján, és a hó vastagsága elérte a 166 centimétert, de a hideg túl későn állt be ahhoz, hogy a jéghotel megépítése jövedelmező legyen. A korábbi szezonokban ugyanis már karácsonykor megnyitották a teljes egészében jégtömbökből épített szállodát, amely aztán hűsvétig üzemelt.

2019 decembere azonban túl enyhe volt ahhoz, hogy megfelelő vastagságú jégréteg alakuljon ki a tó vizén.

A turistáknak, akik előre szállást foglaltak az ország egyetlen jéghotelében, a következő téli idényig kell várniuk, abban a reményben, hogy 2020 decembere jóval hidegebb lesz. (Agerpres)

Egy országnyi feladat

Beszélgetés Kelemen Lászlóval

Az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány alakuló ülését októberben tartották Kolozsváron. Az új szervezet létrehozásának okairól és jelentőségéről Kelemen Lászlót, a Hagományok Háza főigazgatóját kérdeztük.

– Az erdélyi táncmozgalom 1977-es zászlóbontása után az októberi bejelentés újabb mérföldkőnek tűnik az erdélyi hagyományörzés történetében?

– Vannak olyan tiszta pontok az elmúlt fél évszázad történetében, ahová mindig érdemes – legalább gondolatban – visszatérni, „origó-pontoknak” is nevezhetjük ezeket. Ilyen volt a temesvári forradalom kirobbanása, amelynek harmincadik évfordulójára néhány hete emlékezünk. Jóllehet az akkori jeles napok nagy emberáldozattal jártak, egyben tanulság is szolgáltatottak: megmutatták az erdélyi magyar-román összefogás útját. Ilyen állomás volt 1977 is Erdélyben, amikor az akkori ifjak, később jómagam is, elindultunk egy úton, amin azóta is haladunk, s meghatározza életünket. Ebben a folyamatban – úgy, mint Magyarországon – mára szükségesszerű lépés volt egy olyan intézmény létrehozása, amely szervezett módon és összehangoltan tűzi zászlójára az élő néphagyományt. Azt a paraszti kultúrát és műveltséget ápolja, amit Erdélyben őseink – románok, magyarok, szászok és cigányok – műveltek sajátjukként. Alapvető célunk, hogy ne múzeumok tárlataiba tesszük el, hanem legyen része mindennapos életünknek: mind fejben, mind szívben, mind „lábban”.

– A Hagományok Háza vezetőjeként két éve hozta létre a mára hatékonyvá vált Kárpát-medencei hálózatot. Ennek része volt az erdélyi szervezet is. Miért volt szükség az utóbbit intézményesíteni?

– Tudjuk, hogy egy divatos és új irányzatot követtünk, de számos érv szól amellett, hogy hálózatban gondolkodjunk. Ez korábban is jelen volt munkánkban latensen, hiszen azok az emberek, akik életüket tették az élő népművészet ápolására, eddig is ismerték és segítették egymást. Erdély viszont egy külön világ, ne feledjük, nagyobb, mint Svájc; történelme is sajátos, s fontosságát növeli az itt élő magyarok jelentős száma. A fellelhető élő népművészetben is adott a „nagyhatalmi” státusz például, ha csak a teljes magyar nyelvterület táncgyűjtéseinek repertoárját tekintjük, az erdélyiekhez köthető e táncok nyolcvan százaléka. Az elmondottak arra vezettek minket, hogy az erdélyi szervezetet kiemelten kezeljük a hálózatos munkában, s önálló entitásként határozzuk meg. A hálózat jelentősége ezzel nem csorbul, továbbra is meghatározó szerepe marad a Kárpát-medencei hagyomány ápolásában és megtartásában.

– A svájci területi példából kiindulva, Erdély néprajzilag sem egységes, például az érmelléki népi kultúra minden bizonnyal közelebb áll a nyírségihez, mint a nyárad-menihez.

– Ismét a történelmi okokhoz térek vissza. A százötven éves török uralom kettészakította az országot. Erdélyben például a reneszánsz

még a XVII. század végéig fennmaradt, a barokk nem nyert teret. Ugyanakkor, ez időszakban nyugatabbra megjelentek a vonós hangszerek, amelyek teljesen más zenekari felállást eredményeztek az ország két felében. Míg a nyugat-magyarországi kultúra – akár hangszerekben, akár dallamokban – sokkal közelebb került ebben az időben a bécsi „nyugatos” stílushoz, addig Erdély és a Partium a magyarságot leginkább jellemző több évszázados hagyományt folyamatában megőrizte. Egy másik példát említve, Erdély a reneszánsz páros táncok tárháza is volt, majd később a nemzeti ébredéssel a „magyarnak” nevezett táncok is tért hódítottak a vidéken, de például a csárdás divatja csak igen későn terjedt el. Magyarországon csak a XX. század hatvanas éveiben lett divatos a gyors csárdás...

– Az új szervezetet a Sapientia Alapítvány hozta létre, hogyan született e partneri kapcsolat?

– Meggyőződésem, hogy az oktatás az élő népművészet természetes szövetségese. Az intézményesülés során az oktatás intézményesülése is elengedhetetlen. A Sapientiahoz régi munkakapcsolat fűz, s jelentős eredménynek tartom, hogy a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kolozsvári Karán szeptemberben elindul a nappali néptáncoképzés. Nagyon remélem, hogy a közeljövőben – a több mint egy évtizede működő budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzenei Tanszékének mintájára – a hangszeres népzenei tanszék is elindíthatjuk Erdélyben.

– Hogyan működik a jövőben az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány?

– Az Alapítvány központja Marosvásárhely, ahonnan a négy alá tartozó iroda – a marosvásárhelyi, a kolozsvári, a székelyudvarhelyi és a csíkszeredai – munkáját irányítja.

A gyakorlati működési modell adott, a cél is. A táncmozgalomhoz tartozó közösségek számos civilszervezetet hoztak létre, amelyek elévülhetetlen érdemeket szereztek a rendszerváltás óta. Itt említhetem például a Kallós Zoltán Alapítványt, amelynek megszervezése még a névadóhoz fűződik. A mi működési modellünk megegyezne a magyarországi gyakorlattal, a stratégiai civilszervezetekkel szoros együttműködésben egy közös cél irányában – az élő népművészet ügyének szolgálatáért – végeznénk a munkánkat. Ez egyben az erőink egyesítését s a párhuzamosságok elkerülését is jelentené. A kézművesség tanítása például igen sokrétű és infrastruktúra-igényes terület, fontos tehát a képzések helyszíneinek optimális kijelölése, s fontos, hogy e kurzusokat akkreditálthassuk is, így az azon résztvevők elismert bizonyítványhoz is juthatnak. Értelemszerűen az együttműködést nem csupán az erdélyi magyar, hanem más, például román szervezetekkel is tervezzük, amelyekkel a kapcsolatot záros határidőn belül ki kell építenünk.

– Tonk Márton, a Sapientia Kolozsvári Karának dékánja egy korábbi interjúban kiemelte az említett szak akkreditálásakor kapott általános jóindulatot és segítséget. Az alapítvány munkájában is számítanak a román felettes szervek pozitív hozzáállására?

– Korábban már több romániai intézménnyel építettünk ki gyümölcsöző kapcsolatokat. Itt említhetem a Román Tudományos Akadémia Kolozsvári Folklorintézetével, valamint a Kolozsvári Néprajzi Múzeummal közös kiadványokat, de utóbbival uniós együttműködésünk is „fut”. Az erdélyi népművészet közös kincs: éppúgy elképzelhetetlen a román, a cigány vagy éppen a magyar nélkül. Fontosnak tartom, hogy végre félretegyük a sérelmeket és az ezekből fakadó sanda gondolatokat, melyek e közös kultúrának a meg nem értéséből s a „szomszéd kertjének” centizős méregetéséből fakadnak. Mi, középkelet-európaiak nem szoktunk hozzá ahhoz, amit például az amerikaiak régóta tudnak, hogy olyan játszmákat játszunk, amelyekben mindenki nyer. Téves az az ettől eltérő – s Erdélyre különösen jellemző – felfogásunk: ha valaki nyer, akkor vesztesnek is kell lennie. A politika bűne, hogy – szűklátókörűségtől vezérelve, rövid távú érdekek mentén – folyamatosan próbálja kijátszani egymás ellen a nemzeteket. Meggyőződésem, hogy letről kell építkezni: amikor az emberek jó szomszédságban élnek együtt, megértik és esetenként segítik is egymást. Ezért célunk, hogy a civilszervezetek bevonásával megértessük velük, hogy e kultúrában ők nem csupán szomszédok, hanem testvérek is egyben. Persze, ott a Káin–Ábel példa is, de, mint mondtam, csak „mindenki nyer” típusú projekteket szabadna a hagyományos paraszti kultúrában indítani.

– Milyen lesz az alapítvány és a Hagományok Háza mint anyaintézmény kapcsolata?

– Értelemszerűen testvérintézményként működnek, s nem csupán azért, mert jómagam az alapítvány elnöki pozícióját is betöltöm, társadalmi munkában. A gazdasági átláthatóság szempontjából például lényeges, hogy a pénzeket ne „utaztassuk”. E koncepció nyomán az ez évi költségvetést is úgy tervezzük majd, hogy magyarországi segítség esetén a költséget a budapesti Hagományok Háza viselje, amikor pedig erdélyi kezdeményezésről beszélünk – például a mezősegi, magyarpalatkai banda budapesti utazását intézzük –, akkor az összeg az erdélyi Hagományok Háza költségvetését terhelje. Értelemszerűen szoros együttműködésben gondolkozunk, de egyben figyelembe kell vennünk a két ország törvényeinek eltérő voltát is. Közpénzből gazdálkodunk, így a munkánknak nyilvánosnak kell lenni a két ország közvéleménye előtt. Ezért mind a szerződéseink, mind pedig a honlapunk kétnyelvű lesz, ebben Temesvár harminc évvel ezelőtti üzenete is kötelez minket.

évbücsűztatásom talán azóta sem volt.

– Később, kamaszkorodban milyenek voltak a szilvesztereid?

– Az már a házibulik kora volt. Leginkább a készülődés izgalma maradt meg bennem ebből az időszakból, maguk a partik nem tartogattak semmi rendkívülit. Persze, többnyire jól éreztem magam, kivéve, amikor a szilveszteri program „csúcspontja” az aktuális barátommal való szakítás volt. Megfigyeltem, hogy az év utolsó napján rendszerint felfokozódnak az érzelmeik, és ebben a túlhevült légkörben könnyen szétszakadnak a sérült, cérnavékonyvá vált kötelékek.

– Felnőttként hol töltöd legszívesebben az év első napját?

– Különös módon egy ideje édesanyám forgatókönyvét kezdtem követni, szívesen utazgatok ebben az időszakban. Családom egyelőre nincs, így megethetem. Annak a régi, mamás szilveszternek a hangulata azonban sokszor megérint, és nem csak ilyenkor, évekzedéskor. Ha nagyon elfáradok, vagy szorongok valamitől, abban a különös estében keresek menedéket. Betakarozom vele, és máris jobban vagyok. Nem szoktam újévi fogadalmakat tenni, de ha egyszer szülő leszek, biztos, hogy az esztendő első napjától az utolsóig arra fogok törekedni, hogy a gyermekem is magáénak érezhesse azt a külső tényezőktől szabad, álomszerű boldogságot.

Boldogság hólyagokban

az évet. Szeretett velem büszkélkedni a szilveszteri együttléteken, de én nem voltam túlságosan elragadtatva ezektől a kirándulásoktól. Pedig mindenki kedves és figyelmes volt velem, mégsem tudtam felszabadulni a harsányan vidám, viccelődő felnőttek között. Talán ha egyetlen korombeli gyerek is akadt volna a csapatban, másként élem meg az egészet, de ehhez sosem volt szerencsém. Édesanyám a csendesebb ünneplés híve volt, így, ha vele maradtam, nem hívtam társaságot, hanem vendéglőbe vitt, vagy befizetett egy többnapos külföldi utazásra. Több európai nagyvárosban megfordultam vele ebben az időszakban, de a szállodaszobában töltött szilveszteréjszaka sem volt az igazi. Legszívesebben otthon maradtam volna zenét hallgatni, tévézni, esetleg egy-két barátommal társasozni. De ezt anyunak sosem árultam el, ő ugyanis rengeteg energiát és pénzt fektetett ezekbe a telelésekbe, én pedig nem akartam elszomorítani.

– Volt olyan gyerekkori szilvesztered, ami valamiért mégis emlékezetes maradt?

– Egyetlenegyszer fordult elő, hogy a szüleim nem tudtak magukkal vinni ünnepelni. Tizenegy éves voltam, amikor két nappal

szilveszter előtt megjelent a halántékomon egy „ártatlan” hólyagocska, aztán pár órán belül az egész testem tele lett. Egyértelmű volt, hogy himlős vagyok. Abban az évben anyu kapta az előjogot, hogy „leléljen” velem, hónapokkal azelőtt ki is fizette az ausztriai panziósobát. Az volt a terve, hogy végre megtanít sielni, ő ugyanis nagy rajongója volt a téli sportoknak. Én mindig is

félős voltam, a havas edzések gondolatától is összeszorult a gyomrom, így titokban örültem, hogy otthon maradhatok. Persze,

anyu le akarta mondani az üdülést, mivel azonban a kifizetett összeget nem kapta volna vissza, sikerült meggyőződnöm, hogy vigye el helyettem az egyik barátját. A távollétében nagymamám jött át ápolni, szórakoztatni. Az volt a gyermekkorom legmeghittebb szilvesztere. Most is emlékszem az almaleves illatára, amivel mamám azon az estén meglepett. Órákat rómiztunk, aztán bevackoltuk magunkat a takaró alá, és filmet néztünk a számítógépen. Láttam, mamám mennyire örül ezeknek a hetvenes, nyolcvanas évekbeli fekete-fehér felvételeknek, és ez a csendes boldogság valahogy rám is átragadt. Ennél kellemesebb, kedvesebb

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Panna fölött évente egyszer kitört a háború. Rendszerint november végén, december elején kezdődött a kislány szilvesztereztetéséért vívott csata, és a vesztes fél mindig leszögezte, hogy jövőben egyértelműen vele megy a gyerek. Ahogy nőtt, őt is megillette a választás joga, de ez kicsit sem könnyített a helyzeten.

– Sem apát, sem édesanyámat nem akartam megbántani, így jobban örültem annak, ha ők döntötték el, hol töltsék az óév utolsó és az új esztendő első óráit – kezdte történetét a harmincas éveiben járó nő. – Pár hónapos voltam, amikor elváltak a szüleim. Apára még magzatkoromban tört rá a nagy szerelem, de kívárta az érkezésem, csak azután lépett tovább. Kiskoromban legtöbbször édesanyám szülei vigyáztak rám, anyu ugyanis teljes erővel belevetette magát a munkába, hetente-kéthetente üzleti ügyben el is kellett utaznia. Persze, azért igyekezett velem is minél több időt tölteni, és apa is mindig jelen volt a háttérben. Általában ki tudtak egyezni fölöttem – volt, amikor hetente vándoroltam egyiküktől a másikig, de szerencsére időben rájöttek, hogy ez egy kislányoknak túl fűrésztő –, a szilveszteréjszákhoz viszont mindketten egyformán ragaszkodtak. Mintha az én ünnepi jelenlétem határozta volna meg, hogy kire milyen tizenkét hónap vár.

– Rendszerint hova vittek?

– Apu az élettársa és a közeli barátai társaságában mindig a hegyekben búcsúztatta

Szerkesztette: Benedek István

Javult a légi közlekedés biztonsága

Biztonságosabb volt a légi közlekedés 2019-ben az egy évvel korábbihoz képest, a balesetek és az áldozatok száma is jelentősen csökkent.

A holland To70 légi közlekedési tanácsadó cég kimutatásai szerint nagy kereskedelmi géppel 86 baleset történt, ezek közül nyolc követelt halálos áldozatot, 257-et. Egy évvel korábban 160 baleset volt, ezekből 13 járt összesen 534 halálos áldozattal. Ezek alapján tavaly az egymillió járatra számított halálos balesetek száma 0,18 volt.

A tavalyi balesetek közül a leg súlyosabb az Ethiopian Airlines ET302-es járatának márciusi balesete volt. A társaság Boeing 737

MAX-8-as gépe a felszállás után nem sokkal a földbe csapódott, 157-en haltak meg. A baleset okairól még nem készült el a végleges jelentés. (2018 októberében ugyanezzel a típussal az indonéz Lion Air légitársaság egyik járata zuhant le, 189-en haltak meg.)

Az elmúlt két évtizedben sokat javult a közlekedésbiztonság, az utas- és járatszám folyamatos emelkedése ellenére az Aviation Safety Network szaklap számításai szerint 2019 az egyik legbiztonságosabb év volt. 2005-ben még ezren haltak meg repülőgép-balesetekben.

A legbiztonságosabb év 2017 volt, amikor két halálos balesetben 13-an vesztették életüket. (MTI)

A Lukoil vagy a PGNiG szerezhethet részesedést a fekete-tengeri Neptun Deep gázmezőben

Az amerikai ExxonMobil vállalat az orosz Lukoil és a lengyel PGNiG vállalatokkal folytat tárgyalásokat a fekete-tengeri Neptun Deep elnevezésű gázmezőben birtokolt 50 százalékos részesedésének értékesítéséről – adta hírül hétfőn az Agerpres hírügynökség energiapiaci forrásokra hivatkozva.

A hírügynökség úgy tudja, hogy az amerikaiak mindkét vállalattal tárgyalnak, de „az oroszokkal folytatott egyeztetés előrehaladottabb állapotban van”.

Novemberben vált hivatalossá, hogy az ExxonMobil értékesíti részesedését. A gázmező másik tulajdonosa az osztrák OMV-Petrom, amely többször megerősítette, hogy továbbra is érdekelt a mező kiter-

melésében. Novemberben a román Romgaz állami gázvállalat is jelezte, hogy 15-20 százalékos részesedést vásárolna az amerikaiaktól. A Fekete-tenger Neptun kontinentális talapzatában 42-84 milliárd köbméter közöttire becsült gázmennyiség rejlik, amelynek kitermelésében Magyarország is érdekelt. A román parlament már 2018 októberben elfogadta a kitermelést szabályozó törvényt, de az olyan feltételeket tartalmaz, amelyeket a befektetők nem tartanak elég vonzóknak.

Az OMV-Petrom abban reménykedik, hogy a tavaly novemberben beiktatott új liberális kormány kedvezőbb feltételeket szab a befektetők számára. (MTI)

Átlagosan 32 banival lettek olcsóbbak az üzemanyagok

Átlagosan 32 banival csökkent január elsejétől az üzemanyagok literenkénti ára, miután január elsején eltörölték az üzemanyagokra 2014-ben kivetett többletadót.

Így a Petrom nemzeti kőolajtársaság töltőállomásainál jelenleg átlagosan 5,26 lej kell fizetni egy liter benzinért, és 5,45 lej egy liter gázolajért. Hasonlóak az árak a többi kőolajtársaság kútjainál is.

Az árcsökkenés két ellentétes hatású törvénymódosítás együttes eredménye. A parlament decemberben törvényi úton eltörölte a Ponta-kormány által bevezetett többletadót, de a Pénzügyminisztérium meg is emelte a tavalyi infláció mértékével az üzemanyagok jövedéki adóját.

Amint a Pénzügyminisztérium illetékesei magyarázták, a többletadó eltörlésével az EU által megszabott alsó határ alá csökkent volna az üzemanyagok jövedéki adója. Így a

forgalmazóknak jelenleg ezer liter benzin után 1773,46 lej, ezer liter gázolaj után 1625,37 lej jövedéki adót kell fizetniük.

Az üzemanyagra kivetett 7 eurócentes többletadót 2014-ben ideiglenes jelleggel vezette be Victor Ponta szociáldemokrata kormánya arra hivatkozva, hogy az így keletkező többletbevétel autópályák építésére fordítják. Az ideiglenes intézkedést 2016-ban nem hosszabította meg a Dacian Cioloș által vezetett technokrata kabinet, de 2017-ben a szociáldemokrata Mihai Tudose vezette kormány megerősítette az előző szociáldemokrata kabinet döntését.

A többletadó eltörlését a novemberben kormányra került liberálisok kezdeményezték, miután megállapították, hogy a baloldali kormányok nem rendeltetésszerűen, hanem az adócsökkentések, valamint a bér- és nyugdíjemelések fedezésére használták a többletbevételeket. (MTI)

Szilveszteri üdülés

A forgalom és a bevétel is nőtt

Több mint 170 ezer turista töltötte 2019 szilveszterét romániai üdülőhelyeken, 2,5%-kal több, mint a tavaly, és közel 44 millió eurót költöttek, ami 10%-os növekedést jelent, derül ki a romániai idegenforgalmi munkáltatókat tömörítő szövetség (FPTR) által pénteken közzétett becslésből.

A közalkalmazottak két pluszszabadnapot kaptak szilveszterkor: december 27-ét és január 3-át, így a hazai turisták közül soknak 4-5 napos belföldi vagy külföldi kiruccanásra nyílt lehetősége. Mindezek ellenére a turisták száma nem nőtt számottevően tavalyhoz képest, azonban a vakációs utalványokat ki akarták használni, annak ellenére, hogy nem volt hó egyes üdülőhelyeken, írja pénteki közleményében az FPTR.

„A román turisták számára továbbra is a belföldi üdülőtelepek jelentik a fő opciót, de egyre több külföldi érkezik Romániába szilveszterezni. Az elfogadható szállásárak, az olcsóbb étkezés és a vakációs utalványok hozzájárultak a turisták számának emelkedéséhez. A szokatlanul meleg idő azonban csökkentette a keresletet a belföldi, illetve külföldi szízóparadicsomok iránt” – jelentette ki Dragoș Răducan, az FPTR első alelnöke.

A legnagyobb kereslet most szilveszterkor a vidéki panziók iránt volt, 58.500 turista töltötte a szilvesztert panzióban, 2,6%-kal több, mint tavaly. Sokan öt éjszakát is ott töltöttek.

A fürdőhelyeken több mint 25.600 román turista töltötte a szilvesztert, 9,3%-kal kevesebb, mint a ta-

valy. A hegyvidéki üdülőhelyek iránt azonban többen érdeklődtek, mint 2018-ban: összesen 49.300-an töltötték az ünnepet a hegyekben, 32,4%-kal többen, mint egy éve.

A nagyvárosi hotellek szilveszteri ajánlatcsomagjait 31.500-an választották, nagyjából ugyanannyian, mint tavaly.

Az árak átlagban 12%-kal nőttek tavalyhoz képest, tehát az árnövekedés nem volt olyan mértékű, mint a vendéglátóipari egységek költségeinek a növekedése, ez pedig a profit csökkenéséhez vezet, jelzik a szövetség képviselői.

A román turisták több mint 210,857 millió lejt költöttek a belföldi szilveszteri turisztikai csomagokra, 17,5%-kal többet, mint a tavaly. A Prahova völgye, Brassópojána, Szebenjuharos, Sztrázsa, Călimănești, Félixfürdő, illetve a barcasági, máramarosi és bukovinai települések voltak a legkeresettebb célpontok.

A romániai turisták közül csupán 10.870 (2%-kal kevesebb, mint tavaly) töltötte a szilvesztert a turisztikai irodák által szervezett külföldi kirándulásokon, összesen körülbelül 6,015 millió eurót költve el. Ez 2%-os csökkenést jelent tavalyhoz képest. A legtöbben sietni mentek Ausztriába, Olaszországba, Franciaországba és Bulgáriába.

Az FPTR jelzi még, hogy a romániaiak közül egyre többen szervezik meg saját maguk a kirándulásait az on-line helyfoglalási rendszereken keresztül. Legtöbben repülőjegyet és külföldi szállást foglalnak, el-látás nélkül. (Agerpres)

Olcsóbb és gyorsabb pénzáttalalási rendszert szorgalmaz a Bundesbank elnöke

Olcsóbb és gyorsabb pénzáttalalási rendszerek kidolgozására szólította fel az euróövezeti bankokat Jens Weidmann, Németország központi bankjának (Bundesbank) elnöke, hogy felvegyék a küzdelmet olyan alternatívákkal szemben, mint például a Facebook jövőbeni kriptopénze, a libra.

A Handelsblatt című német üzleti lap csütörtöki számában megjelent nyilatkozatában Jens Weidmann – aki a Bundesbank elnökeként tagja az Európai Központi Bank (EKB) kormányzótanácsának is – kijelentette, nem híve annak, hogy mindig rögtön az állam segítségéért kiáltanak és tőle várják a megoldásokat.

Egy piacgazdaságban a vállalatok feladata, hogy a fogyasztók igényeit kielégítő termékeket fejlesszenek ki – mutatott rá Weidmann, aki szerint egyelőre nincs nyomós ok arra, hogy az euróövezeti jegybank saját digitális devizát fejlesszen ki.

A német jegybankár jó ideje figyelmeztet arra, hogy óvatosságra van szükség a magánszektor kriptodevizáit illetően. Véleményével nincs egyedül, számos európai tisztségviselő fejezte ki aggodalmait az Egyesült Államoknak a Facebook Libra projektje miatt. A Facebook tavaly júniusban jelentette be,

hogy libra néven kriptodevizát készül létrehozni a nemzetközi fizetési forgalom megkönnyítése, illetve a világ pénzügyi szolgáltatásokkal még le nem fedett területeire való kiterjesztése érdekében. A libra stable coin lenne, azaz árfolyamát egy valódi devizából és állampapírokból képzett kosárhoz kötnék.

A libra, csakúgy mint a bitcoin és a kriptodevizák nagy többsége mögött, a blokklánc technológia, egy virtuális és meghamisíthatatlan rendszer áll.

Ugyanakkor Christine Lagarde, az EKB elnöke – csakúgy mint Mark Carney, a brit jegybank kormányzója – úgy véli, hogy a központi bankoknak át kellene gondolniuk, van-e értelme saját digitális devizát kifejlesztetniük és bevezetniük. Lagarde ezt a kérdést beemelte az EKB monetáris stratégiájának átfogó felülvizsgálatába, amely a tervek szerint e hónapban indul el.

A Bundesbank elnöke a Handelsblattnak kijelentette, nem ellenzi, hogy a központi bankok ilyen vizsgálódást indítsanak. Ugyanakkor fontosnak tartja, hogy egy ilyen döntésnek először minden előnyét és hátrányát világosan megállapítsák. Addig is bármilyen devizát pénzügyi felügyelet alá kell vonni a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem jegyében. (MTI)

Tárgyalást kezd a Volkswagen több százezer németországi vásárlója kártalanításáról

Tárgyalást kezd a Volkswagen (VW) konzern több százezer olyan németországi ügyfele lehetséges kártalanításáról, akik az autógyártó társaság dízelbotrányában érintett modellekből vásároltak – jelentették be csütörtökön.

A VW és a német fogyasztóvédelmi szervezetek országos szövetségének (vzbv) közös közleménye szerint annak a több mint 430 ezer vásárlónak az ügyében kezdenek tárgyalást, akik a vzbv és a legnagyobb német autótulajdonosi érdekvédelmi szervezet, az ADAC autókлуб szervezésében beperelték a céget. A cél egy „pragmatikus, az ügyfelek érdekét szolgáló megoldás”, amellyel peren kívül le lehet zárni az ügyet.

A tárgyalási folyamat még csak a kezdeti szakaszánál tart, és nem biztos, hogy sikerre vezet – jelezték. A vzbv és az ADAC a kollektív jogorvoslat németországi szabályozásának egy új eleme, az úgynevezett csoportos megállapítási kereset (Musterfeststellungsklage) révén indított pert az autógyártó társaság ellen. A keresethez EA189 típusú dízelmotorral szerelt, és a dízelbotrány miatt szervizre visszarendelt Audi, Seat, Skoda és Volkswagen gépkocsik németországi tulajdonosai csatlakozhattak. A csoportos megállapítási kereset intézményét éppen a VW dízelbotrányának tanulságaként vezették be Német-

országban. A cél a fogyasztók jogainak erősítése a túlerőben lévő nagyvállalatokkal szemben. A perket nem az egyes fogyasztók, hanem fogyasztói szövetségek folytatják, a költségeket és a pénzügyi kockázatot is ezek a szervezetek viselik, a fogyasztók számára kedvező bírósági döntés viszont mindenkire érvényes, aki csatlakozott a keresethez.

A VW dízelbotránya úgy került nyilvánosságra, hogy az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) 2015 szeptemberében megvádolta a gyártót, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelüzemű jármű kipufogógáz-tisztító berendezésébe, amely érzékeli a mérés körülményeit. Az autó így a teszteken a valóságos nitrogén-oxid-kibocsátás töredékét produkálja, vagyis csal a vizsgán. A VW elismerte a csalást. Az ügy világszerte a VW mintegy 11 millió gépjárművét érinti, ezek közül 8,5 milliót az EU-ban adtak el.

A botrány miatt indított vizsgálatokon más gyártóknál is kimutattak hasonló szabálytalanságot.

A VW az autópár legnagyobb szereplője, a csoporthoz tartozik a névadó Volkswagen mellett az Audi, a Bentley, a Bugatti, a Lamborghini, a Porsche, a Seat és a Skoda, valamint a Ducati sportmotoroké, és saját márkájú haszonjárművei mellett a Scania és a MAN tehérgépjárműveket is a VW gyártja. (MTI)

Willi Orbán valószínűleg nem léphet pályára a bolgárok elleni pótselejtezőn

A téli szünet után megkezdte a munkát a Bundesligában éllovas Lipcsei RB labdarúgócsapata, azonban az első tréning után Julian Nagelsmann vezetőedző a magyar válogatottra nézve is szomorú hírt közölt. A megfázással küszködő Timo Werner külön edzett a csapattól, és többen sérüléssel bajlódnak, köztük a műtéten átesett Willi Orbán, jelentette az M4 Sport.

A lipcseiek csapatkapitánya október végén szenvedett térsérülést egy Német Kupa-mérkőzésen, és először úgy tűnt, hamar felépülhet, november közepén mégis orvosi beavatkozássra kényszerült.

Ezután az előzetes jóslatok arról szóltak, hogy februárban már visszatérhet a pályára, de Julian Nagelsmann vezetőedző csapata ideiglenes első tréningje után arról tájékoztatott, hogy várhatóan áprilisig nem állhat edzésbe – a német Kicker beszámolóját a Nemzeti Sport szúrta ki.

A hír a Lipcsei RB-n kívül a magyar labdarúgó-válogatotat is érzékenyen érinti, ugyanis Marco Rossi együttese március 26-án Eb-pótselejtezőt játszik Bulgáriában, továbbjutás esetén pedig Budapesten fogadja az Izland – Románia párharc győztesét az Eb-részvételért.

Fotó: M4 Sport

Fiola már márciusban szeretne visszatérni a válogatottba

Fiola Attila, aki a téli szünet előtt tért vissza a pályára, szeretné minél hamarabb visszanyerni korábbi formáját, és akár már a márciusi Európa-bajnoki pótselejtezőn szerepelne a magyar labdarúgó-válogatottban. A 27-szeres válogatott játékos elsődleges céljaként nevezte meg, hogy visszanyerje helyét klubcsapatában, majd ha minden jól alakul, márciusban a válogatottban is szeretne ott lenni. „De az még messze van, úgyhogy nekem az elsődleges a következő három hét” – mondta azelőtt, hogy csapata elutazott volna a spanyolországi edzőtáborba.

Fiola térdét négy hónapja, szeptember 3-án műtötték meg Barcelonában. Az artroszkópos beavatkozásra nem konkrét sérülés, hanem krónikus, elhúzódó folyamatnak az eredményeként kialakult íngyulladás miatt került sor.

A magyar bajnokság január 25-én folytatódik.

RÖVIDEN

* Meneztették a román női kézilabda-válogatott szövetségi kapitányát. Tomas Ryde leváltásáról a sportági szövetség szakmai bizottsága döntött hétfőn, miután az általa irányított csapat csak 12. lett a Japánban rendezett világbajnokságon. Helyére négy román edző közül választanak utódot: Bogdan Burcea (SCM Craiova), Florentin Pera (SCM Râmnicu Vâlcea), Adrian Vasile (CSM București) vagy Aurelian Roșca

Leváltották a román női kézilabda-válogatott szövetségi kapitányát. Fotó: GSP

(Dunărea Brăila) lehet az a szakember, akinek feladata lesz megszerezni az olimpiai részvételi jogot a Montenegróban március 20-22-én rendezendő kvalifikációs tornán.

* A magyar női vízilabda-válogatott harmadik mérkőzésén is magabiztos győzelmet aratott a Dunajvárosban rendezett nemzetközi tornán. Bíró Attila együttese – amely a vasárnap kezdődő Európa-bajnokságra házigazdaként készül, és szombaton a franciákat, vasárnap pedig a kínaiakat verte meg – hétfőn a görög csapat felett diadalmaskodott 16-8-ra.

* Ronaldo első Serie A-mesterhármásával kezdte az új évtizedet: a címvédő Juventus saját közönsége előtt 4-0-ra nyert a Cagliari ellen az olasz labdarúgó-bajnokság 18. fordulójának hétfői játéknapján, és a torinóiak portugál csillaga mesterhármast ért el (az elsőt, mielőtt tavaly nyáron a Serie A-ba igazolt). Ronaldo ezzel pályafutása 36. bajnoki mesterhármását jegyezte.

* A Manchester United kész ajánlatot tenni a Barcelona labdarúgójáért, Arturo Vidalért. Az olasz Internazionale által is csábított középpályás körülbelül 20 millió euróba kerülhet az angol premier ligás klubnak.

* A Ferencváros labdarúgó-csapata profi szerződést kínált 17 éves tehetségének: a felnőttek között az őszi idényben (2019. október 30-án) bemutatkozó Csontos Dominik csatlakozott Szergej Rebrov csapatához.

Súlyos vádak a Magyar Antidopping Csoport ellen

A Magyar Antidopping Csoport (MACS) tiltakozik, és a leghatározottabban visszautasít minden vádat, amellyel az ARD német közszolgálati televíziós csatorna illetve a MACS-ot az Aján Tamás ellen súlyos vádak megfogalmazó dokumentumfilmjében – áll a MACS (angol betűneve: HUNADO) hétfői közleményében.

Az ARD vasárnap este dokumentumokra hivatkozva arról számolt be, hogy a súlyemelésben szisztematikus doppingolás folyik az IWF tudtával, amely a MACS-ot bízza meg minden nagy nemzetközi versenyen és szinte az összes világbajnokságon az ellenőrzéssel.

„Értetlenül és felháborodottan tapasztaltuk, hogy a 2020. január 5-én adásba került dokumentumfilmekben az általunk közölt tények egyáltalán nem jelentek meg, a Magyar Antidopping Csoport dokumentumokkal alátámasztott adatait a német közszolgálati televízió teljes egészében figyelmen kívül hagyta, sőt homályos, minden tényleges bizonyítékot nélkülöző, rosszindulatú célozgatások és nem valós információk kifejezetten hamis és elfogadhatatlan színben tüntették fel a Magyar Antidopping Csoport doppingellenőreinek munkáját” – rögzítette a MACS közleményében, amelyet a szervezet nevében és képviselésében Tiszker Ágnes ügyvezető igazgató irt alá és juttatott el az MTI-hez.

A közlemény szerint a Magyar Antidopping Csoport mint független, a WADA által auditált, jelenleg is teljes megfelelőségi státuszt élvező szervezet számos külföldi partnerrel, nemzetközi sportszövetségekkel, kiemelt sportesemények rendező szervezeteivel, illetve a Nemzetközi Mintavételi Ügynökséggel (ITA) is együttműködik doppingellenőrzések szervezése és lebonyolítása terén. Ezeknek a mintavételeknek az alkalmával a HUNADO „kizárólag mintavételi feladatokat lát el, és független mintavételi ügynökségként vesz részt a vizsgálatokban, tehát a mintavételekre vonatkozó megrendelést, illetve instrukciókat a vizsgálatokat elrendelő kapja, az eredményekre vonatkozóan pedig semmiféle visszajelzést vagy információt nem kap”.

„Ez pontosan így történt a HU-

NADO-IWF együttműködés során is. A Nemzetközi Súlyemelő-szövetség által megrendelt valamennyi doppingellenőrzés a Magyar Antidopping Csoport és a Nemzetközi Súlyemelő-szövetség közötti együttműködési megállapodás keretében történt, és a mintavételek teljes dokumentációja az adatvédelmi szabályok betartása mellett a WADA vizsgálóbizottsága számára bármikor hozzáférhető” – áll a közleményben, amely ugyancsak tényként rögzíti: „nem érkezett hozzánk bejelentés arra vonatkozóan, hogy magyar doppingellenőr súlyos szabályszerűségeket követett volna el, vagy olyan magatartást tanúsított, amely a minta tisztaságát, integritását veszélyeztette volna”.

A MACS hangsúlyozza, hogy – szemben az ARD állításával – a Nemzetközi Súlyemelő-szövetség Houstonban rendezett világbajnokságának évében, 2015-ben a Magyar Antidopping Csoport doppingellenőrei nem végeztek doppingellenőrzést Moldovában. A magyar doppingellenőrök által végzett utolsó doppingellenőrzés egy évvel korábban, a világbajnokságot megelőző évben, 2014. október 12-14. között, Chișinăuban történt.

A közlemény tévedésnek nevezi azt is, hogy a houstoni súlyemelő vb-n a MACS nem vett részt, mivel – állítása szerint – a doppingellenőrzések közös munka keretében, az Amerikai Nemzeti Doppingellenes Szervezettel (USADA) való együttműködésben történtek.

„Ennek megfelelően a houstoni világbajnokság számos pozitív esetet feltáró doppingellenőrzésében a magyar doppingellenőrök tevékenyen részt vettek. Az USADA-HUNADO közötti együttműködés megismétlődött 2017-ben is, az Anaheimben megrendezésre került súlyemelő világbajnokságon is” – olvasható a dokumentumban.

A közlemény hangsúlyozza, hogy a Magyar Antidopping Csoport ellenőrei „felsőfokú végzettséggel rendelkező, az egészségügy különböző területein tevékenykedő, megbecsült, feddhetetlen szakemberek”, és a szervezet „minden, a munkájukat érintő hamis, hazug, minden alapot és bizonyítékot nélkülöző hivatkozást és célozgatást” határozottan visszautasít.

M4 Sport – Az Év Sportolója gála 2019: Hosszú utolérheti Egerszegit

A férfiaknál Liu Shaolin Sándor, Michelisz Norbert és Milák Kristóf, a nőknél pedig Csipes Tamara, Hosszú Katinka és Kapás Boglárka került a legjobb három közé a Magyar Sportújságírók Szövetségének (MSÚSZ) 62. alkalommal kiadott Év Sportolója-szavazásán.

Hosszú Katinkának így lehetősége van hetedik elsősége megszerzésére, amivel utolérheti a rekorder Egerszegi Krisztinát. A férfiaknál Liu Shaolin Sándor megvédheti címét.

Szöllősi György, az MSÚSZ elnöke a hétfői sajtótájékoztatón jelentette be a kategóriák első három jelöltjét, s jelezte, 399 voks alapján alakult ki a sorrend.

A sportvezető most először – noha még nem a színpadon, hanem a felvezető sajtótájékoztatón – bejelentette az év szabadidős sporteseményét és az év E-sportolóját: előbbi kategóriában a Budapesti Sportszövetségek Uniójának családi sportnapja, utóbbiban Kiss Tamás kapott díjat.

Csiszta Zsuzsa, az MSÚSZ alelnöke elmondta, hogy Carl Lewis tavalyi látogatása után idén ismét egy kilencszeres olimpiai bajnok amerikai legenda lesz a gála sztárvendége az úszó Mark Spitz személyében.

Szekely Dávid, az M4 Sport csatornaigazgatója elárulta: az év futballgóljáról döntő szavazáson a szakmai zsűri által összeállított tizes listáról a szurkolók voksolása után Gazdag Dániel (Budapest Honvéd), Tokmac Nguen (Ferencváros), illetve Zsóri Dániel (Debreceni VSC) Puskás-díjas találata maradt versenyben. Hozzátehető, újtásként a legjobb háromból ezúttal a szakmai testület választja ki a győztest.

Szabó László, a gála kreatívproducere – egyben a Magyar Paralimpiai Bizottság és a Magyar Sakkszövetség elnöke – közölte, a produkcióban összesen 178 fellépő, köztük egy kutya, egy öt éves uszár lép színpadra a 14 díjátadás között. A szerepet vállaló sztárok közül a Bagossy Brothers Com-

pant emelte ki, az erdélyi együttes a ritmikusz gimnasztika-válogatottal közösen áll majd színpadra. Szintén kiderült, hogy az idei ötkarikás játékokra utalva szerepet kapnak az 1964-es tokiói olimpia hősei, illetve a versenytánc-válogatott.

Az esemény keretében együttműködési megállapodást kötött az MSÚSZ és a Nemzeti Sportügynökség.

A győzteseket jövő csütörtökön, a Nemzeti Színházban sorra kerülő M4 Sport – Az Év Sportolója gálán hirdetik ki.

Fotó: MTI/Illyés Tibor

Az Év Sportolója hármast listái

- * **férfiak:** Liu Shaolin Sándor (rövid pályás gyorskorcsolyázó), Michelisz Norbert (autóversenyző), Milák Kristóf (úszó)
- * **nők:** Csipes Tamara (kajakos), Hosszú Katinka (úszó), Kapás Boglárka (úszó)
- * **csapat:** FTC vízilabdacsapat, Győr női kézilabdacsapat, női jégkorong-válogatott
- * **csapat (egyéni sportágakban):** Babos Tímea, Kristina Mladenovic tenispáros, rövid pályás férfi-gyorskorcsolyaváltó, női kajaknégyes
- * **edzők:** Danyi Gábor (kézilabda), Selmecsi Attila (úszás), Varga Zsolt (vízilabda)
- * **férfi labdarúgó:** Dibusz Dénes, Gulácsi Péter, Szoboszlai Dominik
- * **női labdarúgó:** Csiszár Henrietta, Jakabfi Zsanett, Vágó Fanny.

Az Év Fogytékos Sportolója hármast listái

- * **férfiak:** Juhász Szabaszián (tornász), Kiss Péter Pál (kajakos), Mihálovits Tamás (atléta)
- * **nők:** Ekler Luca (atléta), Illés Fanni (úszó), Latinovics Livia (tornász)
- * **csapat:** férfi-kosárlabdaválogatott (Magyar Speciális Olimpiai Szövetség), férfi-labdarúgó-válogatott (Magyar Speciális Olimpiai Szövetség), női kerekas székes vívóválogatott
- * **edző:** Pruzsina István (kajak-kenu), Szabó Álmos (úszás), Szalma László (atlétika)
- (A sorrend az MPB által felkért szakemberek, szakírók voksolása alapján alakul ki.)

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósi Piroska

A legalacsonyabb munkabér 2.230 lej lesz

Nő a bruttó minimálbér

Január elsejétől nőtt a bruttó minimálbér. Pénzügyi elemzők szerint ha a bruttó értéket számítjuk, megközelítjük Magyarországot, viszont a nettó minimálbér még mindig alulmarad. Mindez annak tulajdonítható, hogy az európai országok közül nálunk vannak a legnagyobb különbségek a bruttó és a nettó bérek között.

Szer Pálósi Piroska

– Mire számíthatnak az alkalmazottak az új évben? – kérdeztük Csépi Éva Andrea képviselőt, a parlament munkaügyi szakbizottságának tagját.

– 2020 januárjától nettó 150 lej, bruttó 2.230 lejre nő az országos minimálbér, az ezt előíró törvényhatározat megjelent a Hivatalos Közlönyben. A minimálbér emelése nem a parlament hatásköre, a kormány dönt határozatban erről, de a költségvetésre gyakorolt hatása miatt a törvényhozóknak is lesz majd szavuk ebben a kérdésben. A kormány három forgatókönyvet elemzett, tárgyalt a szakszervezetek és a patronátusok képviselőivel, ezekből került ki a végső változat.

– Melyek a kormány számításai?

– A kormány célja, hogy a növekedés egy világos, kiszámítható képlet segítségével történjen, olyan korrekciós mutatókkal, amelyek figyelembe veszik a gazdaság, de a munkaerőpiac fejlődését is. A kormány bemutatott egy hatástanulmányt a 2020-ra előirányzott garantált bruttó minimálbért illetően, ennek következtében, amint már említettem, három változatot dolgoztak ki a minimálbér emelésére.

– Milyen változatokat ismertettek?

– Az első variáns két mutatót vesz figyelembe a minimálbér emelésére vonatkozóan: a 2019-es évi átlaginflációt (3,4% az októberi

adatok szerint), valamint az alkalmazottankénti munkatermelékenység reális növekedését, mely 7,2%-os emelést irányozna elő, tehát 2080 lejről 2.230 lejre. Ez a változat biztosítja a minimálbér-politika fenntarthatóságát, amelyet a termelékenységi komponens generál, az inflációs ráta által befolyásolt vásárlóerő megtartása mellett. A második változat ugyanazokon a mutatókon alapszik, mint az első (tehát ugyanazt az alpnövekedést irányozza elő), viszont ráadásulként létrejön egy korrekciós mechanizmus a gazdasági növekedés dinamikája szerint. A harmadik változat szintén ugyanazokon a mutatókon alapszik, mint az első (tehát ugyanazt az alpnövekedést irányozza elő), viszont figyelembe veszi a munkaerőpiac kiegyensúlyozatlanságát is.

– Megtörténhet, hogy a számítások szerint nem kerül sor minimálbér-emelésre?

– Amennyiben a növekedés évről előre jelzett, és az előző évre becsült gazdasági növekedés közti különbség +/-0,5 százalékpont, amely magas szintű gazdasági stabilitást jelent, akkor a növekedés 0%. Ha ez a különbség +/-0,5 – +/-1,5 százalékpont között helyezkedik el, akkor arányosan hozzáadják/levonják, anélkül hogy az 1 százalékpontot meghaladná. Hogyha ez a különbség meghaladja a +/-2 százalékpontot, akkor arányosan hozzáadják/levonják egyeztetések során, anélkül, hogy a 2 százalékpontot meghaladja az emelés.

– Hány alkalmazottat foglalkoztatnak minimálbérért az országban, és mekkora kiadást, illetve bevételt jelent a minimálbér emelése?

– Az országban a nyilvántartások alapján 1,3 millió személy van minimálbérrel alkalmazva. A 150 lejes bruttó emelés (83 lej nettó) hozzávetőleg 1,8 milliárd lejes többletkiadást jelent és 3 milliárd lejes többletbevételt.

– Az összefoglalkoztatottak hány százalékát érinti a minimálbér módosulása?

– A minimálbér összegének és meghatározásának módosulása az alkalmazottak valamivel több mint egynegyedét érinti, ami hatással lehet az ideai költségvetésre is. A minimálbér emelése közvetlenül alig terhelne a költségvetést, mert a közalkalmazotti szférában kevesen dolgoznak minimálbérért. Közvetett módon azonban megterheli a büdset, mert a közalkalmazottak fizetését az egységes bértörvény a mindenkori minimálbér alapján, kategóriánként eltérő szorzókkal határozza meg. Így, ha mondjuk egy közalkalmazott fizetése a minimálbér 1,72-szerese, akkor 100 lejes minimálbér-emelés esetén a fizetése 172 lejjel emelkedik. Ezt viszont már a költségvetésből kell kifizetni.

– Mi történik a továbbiakban a jelenleg érvényben lévő differenciált minimálbérékkel?

– A felsőfokú végzettséggel rendelkező, valamint az építkezésben dolgozó személyek esetében a jelenleg érvényben lévő differenciált minimálbér megmarad, ellenben tudni kell azt is, hogy a jelenlegi kormány nem támogatja, hogy végzettségi szint alapján különbséget tegyünk a minimálberekben, emiatt befagyasztotta ezeket az értékeket, ameddig a minimálbér növekedésben utoléri ezeket.

– Az érintettek hogyan viszonyulnak az eszközölt növekedéshez?

– A minimálbér emelése a munkáltatókra is pluszterheteket ró, a patronátusok a szakszervezetekkel és a kormánnyal folytatott tárgyalásokon adókedvezmények bevezetésének feltételéhez kötötték az újabb emelést. A kis- és középvállalkozók zöme tiltakozik a minimálbér-emelés miatt, mivel azt vallják, hogy számításaik szerint legtöbb 50 lejes emelést bírnának leg, a Szakszervezetek Országos Tömörülése viszont 2.495 lejjel terjedő növelést szeretne.

A tűzmelegelőzés egyik útja Az évente kétszeri kéményseprés

Kedden, január 7-én sajtótájékoztatót tartottak a Maros megyei tűzoltóalakulat vezetői az elmúlt hetek tüzeseteiről, az általuk végzett ellenőrzésekről, a tapasztalt hiányosságokról és a kiszabott bírságok mértékéről. Az ünnepek alatt újra megnőtt a tüzesetek száma, a téli időny beálltával ez országsszerte ismétlődő jelenség.

Szer Pálósi Piroska

Amint a Maros Megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség vezetői elmondták, fokozott hangsúlyt kell fektetni a megelőzésre, ennek érdekében ellenőrző akciókat kezdeményeztek vendéglátóegységekben, éjjeli szórakozóhelyeken, panziókban, ahol az észlelt hiányosságok miatt bírságokat róttak ki, vagy figyelmeztetésben részesítettek az egységek működtetőit. Kérdésre válaszolva elmondták, hogy a legtöbb esetben a tűzoltókészülék hiánya vagy meghibásodása, a nem szakszerű villanyvezetékek, vagy fűtőtestek mellett tárolt gyúlékony anyagok miatt bírságot, illetve esetenként figyelmeztettek.

Mint jelezték, a magántulajdonban lévő ingatlanokban, nyaralókban, mellékhelyiségekben keletkezett tüzesetek kivizsgálásai nyomán arra a következtetésre jutottak, hogy legtöbb esetben azok emberi mulasztás nyomán keletkeztek. Tipikus helyzet a tűzhelyen felejtett zsiradék túlhevülése és meggyulladás, a felügyelet nélkül hagyott gyertya, mécés, az ágyban való dohányzás, valamint a lakásfelújítások során gondatlanságból bekövetkezett események. Az ilyen jellegű tüzek megelőzhető az alapvető óvintézkedések betartásával. A konyhában nem ajánlott tűzhelyen felügyelet nélkül hagyni fővő ételt, különösen bő zsirban, olajban készült. A kifutó

zsiradék azonnal lángra kap, a tűz továbbterjedésének pedig nagy az esélye. A helyzetet súlyosbíthatja, ha vizet fröcskölnek lángoló zsiradékra. A lakásfelújítások során a hegesztés, a fémek vágásakor, csiszolásakor a megbúvó szikrák még órák múlva is okozhatnak tüzet.

A melegítőkályhák használata előtt ajánlott alaposan ellenőrizni a kályhatestet, a füst- és égésgáz-elvezetést, a kémények állapotát, azokat meg kell tisztítani, és amennyiben szükséges, megjavítani. A kéményeket nem csak évente egyszer, hanem kétszer, a tél beállta előtt és azt követően kell tisztítani engedélyezett kéményseprővel, aki nem végez felületes munkát, hanem szakszerűen eltávolítja a belső lerakódásokat. Amint a tűzoltóparancsnokok hangsúlyozták, a kémények karbantartása rendkívül fontos, függetlenül a használt tüzelőanyagtól. A csempekályha ajtaja elé, a gyúlékony padlóra 70x50 cm-es fémlapot kell helyezni, ami fával fűtés esetén az esetleges kihulló szikrát felfogja. Gyúlékony anyagokat tilos a fémkályháktól kevesebb mint egy méterre és a csempekályháktól fél méterre tárolni. A fémkályhák és a nem szigetelt kályhacsövek, valamint a gyúlékony felületek közötti távolság pedig legkevesebb egy méter kell legyen. A fémkályhák alatti felületet hőszigetelő anyaggal ajánlott védeni, amelynek átmérője 25 cm-rel nagyobb a fűtőtesténél, az ajtaja előtti felületen pedig 50 cm-es védőburkolatot képez.

A gázfűtéses kályhatesteket, a gázvezetéket, -csapokat, -égőket rendszeresen kell ellenőrizni, és ki kell zárni a gázszivárgás lehetőségét. Az egyéni hőközpontok felszerelését és működésbe helyezését pedig csak engedélyezett szakemberekkel ajánlott elvégezni.

Január 25-ig lehet pályázni

Jogosítvány a jövőhöz

Január 25-ig küldhetik be pályázataikat olyan szerény anyagi körülmények között élő fiatalok, akiknek nincs lehetőségük kifizetni a sofőriskola költségeit, de a munkavállalásnál feltétel vagy előny a hajtási jogosítvány, illetve hasznos eszköz a munkaköri teendők ellátásában.

Ötödik kiírásához érkezett a MOL Románia és A Közösségért Alapítvány által meghirdetett Jogosítvány a jövőhöz program, mely a hajtási engedély megszerzésének költségeit fedezi hátrányos helyzetű fiataloknak. A program olyan fiatalok számára fedezi bármilyen kategóriájú hajtási engedély megszerzésével járó költségeket, akik nehéz anyagi körülmények között élnek, és akiknek munkavállalásánál feltétel vagy előny a jogosítvány, illetve hasznos eszköz a munkaköri teendők ellátásában vagy kiterjesztésében azoknak, akik már dolgoznak. A pályázatokat online vagy postai úton lehet benyújtani 2020. január 25-ig.

A Jogosítvány a jövőhöz programban 17–25 év közötti, hátrányos körülmények között élő fiatalok vehetnek részt, akik B, C vagy D kategóriájú gépjárművezetői engedélyt szeretnének megszerezni, beleértve a traktorra, trolibuszra és villamosra érvényest is. „Idéntől online is be lehet nyújtani a pályázati kérelmeket, de tekintettel azokra a pályázókra, akiknek nem áll módjában az elektronikus kommunikációs eszközöket használni, papíron is elfogadjuk pályázatokat. A beiratkozás ideje alatt, két hónapon át minden érdeklődőnek tájékoztatóval szolgálunk. Fontos, hogy a pályázó találjon egy mentort, egy támogatót, aki segít neki a sofőriskolai tanulmányok folytatása idején és a vizsgára való felkészülésben. Világosan motivált pályázatot várunk, amelyek részletezik a hajtási engedély megszerzésének szükségességét és hasznosságát” – nyilatkozta András Imre, A Közösségért Alapítvány ügyvezetője.

A programmal és a pályázattal kapcsolatos bővebb tájékoztató a <https://www.kozosseger.ro/hu/jogositvany> és a www.molromania.ro

honlapokon található. A pályázatok benyújtásának határideje 2020. január 25. A támogatások összértéke 75.000 lej. Az ötödik kiírás meghirdetésére Bukarestben, az Intézményben Nevelkedett Fiatalok Tanácsának székházában került sor. A rendezvényen részt vett kilenc olyan fiatal is, aki a korábbi kiírások keretében már megszerezte a hajtási jogosítványt.

A program négy kiírásában eddig 69 fiatalnak sikerült megszerezni a jogosítványt: 59 személy B kategóriás, 8 személy C/CE kategóriás, egy személy B96, egy személy pedig B kategóriás – fogyatékkal élők számára adaptált gépkocsira tette le sikeresen a vizsgát. További 47 kedvezményezett a tanulmányait folytatja vagy vizsgára készül.

Az évente meghirdetett Jogosítvány a jövőhöz programot pályázati rendszerben szervezi A Közösségért Alapítvány a MOL Románia támogatásával. A program négyéves fennállása alatt két országos elismerésben részesült: 2018-ban a Civil Társadalom Gáláján, 2017-ben a Romanian CSR Awardson. (sz.p.p.)

JOGOSÍTVÁNY A JÖVŐHÖZ!

A MOL Románia a Jogosítvány a jövőhöz program keretében fedezi a hajtási jogosítvány megszerzésének költségeit, szakmai pályafutásuk kezdetén a B, szerény anyagi körülmények között élő fiatalok számára – munkavállalásuk előny.

A programot A Közösségért Alapítvány szervezi.
Pályázati határidő 2020. január 25.
www.post.ro/comunitate.ro
www.molromania.ro

A KÖZÖSSÉGÉRT Alapítvány

Tökéletes iskola

Álom vagy valóság?

December akár a kívánságok hónapja is lehetne, hiszen jön a Mikulás, jár az angyal, és az emberek többsége megszokott fogadni valamit az új év küszöbén azzal a reménnyel, hogy beteljesül. Túlnyomórészt azonban ezek a kívánságok csak a saját érdekünket képviselik. Mindenki arra gondol, hogy neki legyen jó, jobb. De mi lenne akkor, hogyha egy ügy mellé közös erővel, közös kívánságokkal sorakoznánk fel? Például a romániai iskolák ügye mögé azért, hogy a gyerekeink majd fejlettebb rendszerben tanulhassanak.

Nagy-Bodó Szilárd

Lehet, hogy nem létezik sehol tökéletes iskola, azonban a románál jobbról hallottunk már.

De hogyan is nézne ki a tökéletes iskola a diákok, egy öregdiák, egy tanár és egy politikus szerint? És mit tehetünk azért, hogy változzon a tanterv?

Szöcs Imre, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum tanára

– A tökéletes iskola az az iskola, ahol a tanárok, a diákok és a szülők partnerek. Ahol a tanárok jó viszonyban vannak egymással, segítik egymást, igényesek, de ugyanakkor megértik a diákokat, és komolyan együttműködnek azokkal a szülővel, akik azt szeretnék és azt akarják, hogy a gyermekük azért járjon iskolába, hogy fejlődjön, hogy feltalálja magát, és egyéniségként ki tudjon bontakozni.

Tanárként az az ideális iskola, ahova szeretsz bejönni, szereted azt, amit csinálsz, megtalálod magad, minden lehetőség meg van adva eszközök és továbbképzések szempontjából, hogy tanárként fejlődhess.

Szülőként nézve a tökéletes iskola modelljébe beletartozik az, hogy biztonságban tudod a gyereket, ahol tudod, hogy mindennap új információval gazdagodik, és ezt fel tudja majd használni a későbbiekben. És a mai rohamosan változó társadalomban, amikor a gyermeked eléri azt a kort, hogy egyedül kell boldogulni, akkor megvannak az eszközei, megvan a tudása, hogy érvényesülni tudjon.

Diákként az az ideális iskola, ahova tudod, hogy azért jössz be, hogy a tanáraid becsüljenek, hogy a tanáraidra fel tudjál nézni, bármi legyen a lehetőség kérdéseket feltenni, és ezekre szakszerű, kiegyensúlyozott és baráti válaszokat kapsz, és nem kell attól félni, hogy kinevetnek vagy kikezdenek veled, vagy a tanár lekezelően beszél a diákkal, mert nincs ideje vele foglalkozni.

Összességében tökéletesnek lehetne nevezni azt az iskolát, amelyik nyit a közösség fele, amelyik keresi a kapcsolatokat, és amelyik képes beilleszkedni a mai társadalomban.

Ami pedig a tantervet illeti, meglátásom szerint elsősorban mindenképpen diákcentrikus kellene legyen, és a diákok igényeit kellene teljes mértékben számításba vevye. Felépítés szempontjából a diák fizikai és mentális szükségleteit kellene előtérbe helyezni, valamint szükséges lenne az is, hogy a diákok praktikus érezzék, hogy tanulnak valamit. A tanterv az az iskolai eszköz, ami

irányítja a gyermeket, és olyan fejlődési lehetőségeket kell adjon, hogy a diákok majd képesek legyenek feltalálni magukat minden élethelyzetben.

Incze Gáspár 12. osztályos tanuló

– Úgy gondolom, hogy ezen a téren min-

denképpen teljes reformra lenne szükség. A tantárgyak esetében sokkal inkább arra kellene fókuszálni, hogy mire is van szükségünk nekünk, diákoknak az életben. Természetesen a tárgyi tudás is fontos, de ki kellene alakítani egy valamilyen szintű egyensúlyt.

Amit nagyon hiányolok, az a gondolkodásnak a tanítása, tehát nem száraz tényeket kellene szóról szóra megtanuljunk, hanem az lenne a fontos, hogy tudjunk gondolkodni, és egy adott problémára nem sablonszerű megoldásokat használunk. Nem taníthatnak meg nekünk minden egyes eshetőséget, ezért gondolom azt, hogy az lenne a fontosabb, hogy tudjunk gondolkodni, és megoldásokat találni a felmerülő problémákra.

Egyéb téren pedig véleményem szerint rövidebb kellene legyen az iskolában töltött idő, hiszen magamon érzem, hogy ez nagyon leterhelő tud lenni. Azért fárasztó sokunk számára az iskolai program, mert ezután még magánórára járunk, sportolni megyünk, és mindezek után, amikor hazaérünk, kell készülnünk a következő napra.

Ha már említésre került a sport, akkor talán ez az, ami túl kevés szerepet kap az iskolai életben, pedig ennek is fontos lenne helyet találni a tantervben.

Összefoglalva tehát az lenne a legfontosabb, hogy olyasmint tanítsanak nekünk, amit jobban fel tudunk használni felnőttkorunkban.

Bukur Tamás egyetemi hallgató, a MAKOSZ tiszteletbeli elnöke

– A tökéletes iskolának mindenképpen dinamikusnak kell lennie. Mindig képes kell legyen a változásra, de nem minden esetben változik meg. Mindig ahhoz kell formálódjon, hogy mit vár a társadalom az iskolát végzett diákoktól, ezt kell figyelembe vennie egy iskolának, amikor változtat.

Manapság egyáltalán nem mondható el, hogy aki elvégzi az iskolát, az a társadalom hasznos tagja tud lenni, inkább az a jellemző, hogy elég sok területen hiányzik az alapvető műveltség. Ilyen például a pénzügyi műveltség is, ami nélkül elég nehéz létezni a mai modern világban, ezt pedig az iskola nem tanítja meg. Helyette inkább megtanít rengeteg

lejárt és a mostani világban egyáltalán nem releváns tudást, ezeket pedig csak olyasvalaki tudja hasznosítani, aki elméleti szakmában helyezkedik el. Ezek miatt pedig sok olyan dolog kimarad, amire szükség lenne. Az, hogy mire van szükség, azt mindig az adott kor határozza meg. Most például többnyire azok, akik elvégzik az iskolát, nem fognak tudni akár még állampolgári ügyeket sem elintézni.

Természetesen fontos a tárgyi tudás is, csak – mint mindenben – be kell tartani a mértéket, és a gyakorlatra is hangsúlyt kell fektetni, hogy a diák jobban értse meg, hogy mit is tanult, és majd tudja hasznosítani felnőttként. Hiszen amikor a diákok kilépnek az iskola falai közül, akkor már felnőttek lesznek, és a felnőtteknek vannak bizonyos attribútumai, amelyek lényegesek. Egy fejlettebb nyugati országban egy felnőtt nem jön zavarba egy hivatalos ügy elintézése során, mert az iskola megtanítja erre.

Amire jelenleg nincs elég hangsúly fektetve, az a nyelvtanulás. Az a személyes tapasztalatom, hogy az iskolában nem lehet jól elsajátítani egy nyelvet sem. Az a nyelvtanítási módszer, hogy 30 diák ül egy tanárral szemben, és próbálnak egy nyelvet megtanulni, nem egy működő oktatási forma.

A tökéletes iskola esetében arra kell összpontosítani, hogy mi lenne jó nekünk, mi lenne jó Romániában, hiszen hiába mondjuk azt, hogy a finn iskolamodellt kell átvenni, mert az a legkiemelkedőbb. Az lehet jó a finneknek, de nálunk nem válna be. Ha egyszerűen „elolpnánk” a finnektől, az olyan ellentéteket hozna magával, mint a lemásolt alkotmány. Tehát nem lemásolni kell egy rendszert, amiről azt gondoljuk, hogy jó, hanem egyet tudatosan felépíteni, az itthoni igényeket szem előtt tartva.

Alapvetően lehet a tanügyről vitázni, és arról, hogy milyen tantárgyak legyenek, milyen számban, de véleményem szerint, ha létezne egy dinamikus változó iskola, az az ilyen nemű problémákat megoldaná.

Novák Csaba Zoltán szenátor

– Tökéletes iskolák nem léteznek, hiszen mint olyan semmiben nem létezik a tökéletesség. Azonban törekedni kell arra, hogy minden egyre jobb legyen, egyre közelebb kerüljön a tökéletességhez. Meglátásom szerint az lenne a legmegfelelőbb, hogyha olyan iskolákról, olyan oktatási intézményekről be-

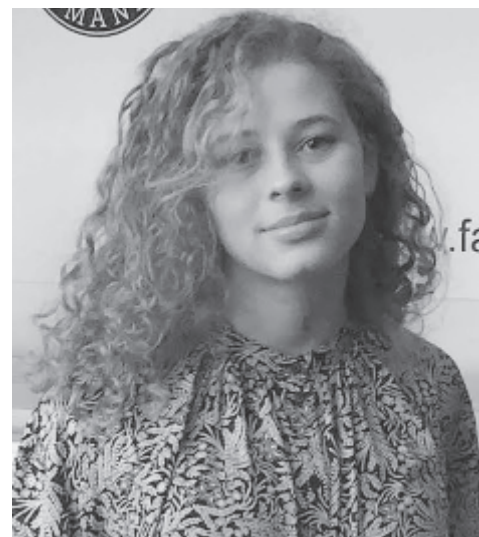
szélhetnénk, amelyek engedik tanulni a diákokat, és nevelik őket.

Ehhez egy teljesen megreformált tantervre lenne szükség. Vissza kellene venni a rengeteg elméleti tantárgyból, és a gyerekek saját képességeire szabott gyakorlati tantárgyakra kellene fektetni a hangsúlyt. Például a tantárgyak esetében szükséges lenne egy jól meghatározott törzsanyag, és a delutáni oktatásban olyan sajátos képességeket fejlesztő lehetőségekre kellene figyelni, mint a zene, rajz, zenélés vagy más tantárgyakban való elmélyülés, felzárkózás, illetve a tudás gyarapítása.

Ezekon kívül fontos lenne, hogy a romániai tanügy kezdje el használni a digitális eszközöket. A digitális világ rohamosan fejlődik, és ezzel a fejlődéssel a helyi tanügy egyáltalán nem tartja a lépést, nem élnek ezekkel az eszközökkel, pedig sokkal jobban ki lehetne használni ezeket az eszközöket, kezdve az okostablettól egészen az okostábláig. Ezen a területen még rengeteg a tennivaló. Az iskola feladatai közé még az is tartozik, hogy megtanítsa tájékozódni a diákokat, megta-

nítsa okosan használni ezeket az eszközöket, és segítsen elboldogulni ebben az információáradatban.

Sokan azt hiszik, hogy mindehhez politikai lépésekre van szükség, azonban a politikusok törvényeket hoznak, amelyeket végre is kell hajtani, ami már nem a politikus feladata, hanem a kormányé és a minisztériumé. A politikus azt teheti, hogy konzultál, aktív kapcsolatban van a diákokkal, tanárokkal, szülővel, és olyan törvényeket próbál hozni, amelyek segítik a mi oktatási világunkat. Romániában arra lenne szükség, hogy legyen egy politikai konszenzus a nagy román pártok között, hiszen mi a 6%-kal nem tudunk sokat előmozdítani. Tehát egy konszenzus kellene, és ennek alapján néhány alapvető elfogadni, törvényre emelni, ami segít előrelendíteni az oktatást.

Szabó Zsófia 12. osztályos tanuló

– Személy szerint két opciót látok reálisnak. Az első opció az óraszámok lecsökkentése, ezáltal a diákoknak nagyobb lenne a szabadságuk. A második opció pedig – szintén csökkentett óraszám mellett – kevesebb elméleti tantárgy és sokkal több gyakorlati rész.

A tökéletes iskolában – az én meglátásom szerint – lenne lehetőség arra, hogy a diákok sportoljanak, és erre meg volnának teremtve a lehetőségek. Ezenkívül a tökéletes iskolában még lehetnek hangszeres, attól függetlenül, hogy nem művészeti iskoláról beszélünk, és a zene mellett természetesen elférnének más művészeti ágak is. Amit hiányolok – többek között – a mai iskolákból, az a nagy, változatos, fiatalos és naprakész könyvtár.

Ami a pedig a tantárgyakat illeti, nem értem, hogy miért nem választhatja meg egy nagyobb diák, hogy mit szeretne tanulni, persze azt kiválaszthatja, hogy milyen profilon tanul, de a tantárgyakat nem a tanuló, hanem a szak határozza meg. Ha nem a rendszer határozná ezt meg, akkor a diákok jobban rá tudnának érzni, hogy mi az, amit szeretnek, és ez segítene eldönteni nekik, hogy mivel szeretnének foglalkozni a későbbiekben.

A romániai iskolarendszer talán legrosszabbul a szakiskolák esetében van megoldva. Hiszen azok kerülnek oda, akikről mindenki azt gondolja, hogy nem tanulnak, nem volt már máshol hely számukra, ennek következtében nincs megfelelő szakoktatás, és ezért is fogytak el a szakemberek az országból.

Ha a jelenlegi iskola hiányosságai belegondolok, nagyon is sok van, de ami a legszembetűnőbb, az az eszközök hiánya. Krétával írunk egy zöld táblára, a szüleink és talán a nagyszüleink idejében is így nézett ez ki, tehát több évtized óta nem fejlődött semmit. Nemhogy az okostábláig nem jutottunk el, hanem még a filctollas tábla szintjét sem értük el. Ha már okostábláról van szó, sok tanár nem is szeretné, mert nem látja az értelmét, és talán kezelni sem tudná, pedig az okostábla segítene a diákoknak, hogy bepótolják az órai anyagot, ha éppen hiányoztak, hiszen a tábla el tudja küldeni e-mailen azt, amit ráírnak.

Egy másik probléma bizonyos térségekben az iskolába való eljutás. Vannak olyan helyek Romániában, ahol nincs iskolabusz, és jobb esetben a diákok lovas szekerekkel, több kilométerrel járnak iskolába, rosszabb esetben pedig nem is járnak, tehát nincsenek megteremtve a feltételek az iskola befejezéséhez.

Ezek fényében elég nehéz beszélni arról, hogy valaha is lesz tökéletes iskolánk. De reménykedjünk, hogy valamikor eljutunk arra a szintre, ahol most Finnország tart...

Vannak emberek...

Kiss Székely Zoltán

... akik úgy róják le adósságukat a szülőföldnek, hogy megpróbálják mindenki számára óhajtottá, megismerhetővé tenni.

Közéjük tartozik az 1944-es esztendőben Marosvásárhelyen született, de Székelykeresztúron felcseperedett Kovács J. Attila is. A 2019-ben a baróti Tortoma Könyvkiadónál megjelent *Székelykeresztúr vidékének növényzeti öröksége* című kötete ilyen üzenet.

Wass Albert Üzenem az otthoni hegyeknek verskezdeté ötlük fel, ahogy kézbe veszem a (télen főleg) szombathelyi, budapesti, pécsi intézetekben, könyvtárakban kutató, nyáron (többnyire) Erdélyben terepező, erdőt-mezőt járó botanikus vaskos kötetét.

Nem is üzenet ez... haza, hanem inkább a hazáról.

Hiszen egyrészt ő maga vallja: Sosem tekintetem áttelepültem magam, inkább úgy élek, mint régen a Monarchia idején, ...otthon érzem magam az egész Kárpát-medencében.

Kinek üzen a szerző?

Haszonnal forgathatja ott lakó, onnan elszármazott, s a tájra rácsodálkozó idegen is. S a felnövekvő újak. Elődök – Benkő József, Orbán Balázs, Simonkai Lajos, Gönczy Lajos, Nyárády E. Gyula, Bányai János, Pap Sámuel – alázatát örökölve, s hivatkozva rájuk. A diákságnak is szól ez a mű.

Az általa is említett Nyárádyt idézem 1913-ból:

Az ember szellemi szükségletei közül úgyszólván a legfőbb a körülötte levő nagytermészet megismerése. A természet tudatos megismerése pedig meglehetősen nehéz... Különösen áll ez a növényvilág tekintetében. A növények... sokkal távolabb állanak tőlünk, mint az állatok... sokkal kevesebbet

hatnak érzékeinkre és képzeletvilágunkra...

A növényvilág megismerésének és megszeretésének első fokelléke bizonyos számú fajnak megismerése... Növényfajok pontos ismerete nélkül... nem lehet szó növényzeti örökségről...

...általában az összes iskolákban – rendkívül csekély kivétellel – úgy nevelődnek fel az ifjak, hogy a növényhatározással egyáltalán nem foglalkoznak... Nyárády amikor e sorokat leírta, Marosvásárhelyen volt középiskolai tanár. Leírt sorai sajnos mai napig érvényesek.

Ezt (is) próbálja orvosolni ez az úttörő jellegű örökség-könyv, benne a botanikán túl ott van egész Keresztúr és környékének történelme. Különösen a természetjárás, a honismereti és az identitást erősítő iskolai vagy más csoportos kirándulások szervezésénél lehet hasznos segítség.

A sajátos ismeretbővítéshez a 480 oldalas könyvben a szöveges részen kívül 236 színes – növényeket, tájakat, vidékeket, adatközlőket bemutató – fénykép, 8 térkép (a tájékozódást és a túralehetőségeket a kistérségi csatló térképei is segítik)

és 143 gyalogtúra vázolója nyújt segítséget. A szerző 35 helységi botanikai bemutatása során 927 edényes fajt, 151 növénytársulást mutat be.

A könyv előszavában Pócs Tamás akadémikus írja: *A könyv (...) mind az érdeklődő nagyközönség, mind a szakmában jártas botanikus-ökológus számára szakszerűen, közérthető nyelven foglalja össze mondanivalóját, ezzel valóságos útikönyvet adva az oda látogató és a tájat megismerni vágyó természetjárók, turisták, diákok, de helybeli lakosok, gazdálkodók kezébe is.*

A növényekkel csak távolabbi ismeretségben élő emberek noszogatója is e könyv – csendes kényszer –, hogy készletet érezzenek az irányba, hogy a lábukhoz térdeplő növények nevét is, virágát is tudják, megismerjék.

De messze túllépve a növényzeti monográfiák szokásos tartalmán, megadja a környék természetföldrajzi viszonyain kívül a települések rövid helytörténeti adatait, a falvak lakosságának és gazdálkodásának leírását, a községek nevezetes születteit, sőt, útbaigazítást nyújt a táj bejárására alkalmas ösvényekről, erdei-mezei utakról is.

Így válik nem csak botanikai ismeretek tárházává, mementóvá elkövetkező nemzedékeknek is. (Talán mégsem) utolsó pillanatban rögzített csoda-valóság.

A közvetlen vegetációs-táji megtapasztalás, a népcsoportokkal, kulturális értékekkel való találkozás élménye generációkon át igazolta, hogy mi, magyarok még mindig megkerülhetetlenek és meghatározók vagyunk a Kárpát-medencében – vallja a szerző.

Ugyanakkor minta arra nézvést, hogy miképpen kell tradíciót ápolni. Nem csupán száraz rögzítése botanikai tényeknek, hanem ablaknyitogatás.

Székelykeresztúr vidéke maga is számos egyediséget őrző kistájából

áll, a középkori Keresztúrszék területét foglalja magába. A természetbe illeszkedő és azt kímélő, hagyományos gazdálkodása rendkívül gazdag élővilág fennmaradását tette lehetővé.

A szerző részletesen tárgyalja a vidék botanikai értékeit, a ritka, veszélyeztetett és élőhely-indikátor növényfajokat, valamint a növényzet változásait az eltelt fél évszázadban. Szól az őshonos növényvilágról és annak védelméről, foglalkozik a behurcolt jövevényfajokkal és az ezekből kialakult özönnövények szerepével is. A legérdekesebb és leghasznosabb a növényzeti örökség leírása. Megadja a fontosabb patakok, dülők rendszerét, kiegészítve azok történetével, alapos tájékoztatást kapunk minden helység esetében. Az ötödik fejezet Székelykeresztúr vidékének növényzetét mutatja be, felosztva öt tájegységre: a Nagymente hét, Etéd vidéke négy, a Solymosok öt, a Nagy-Küküllő mente hét és az Alsó- és Középső-Nyikó mente tizenkét településsel. Mindenütt kiemeli az itt található növényvilág sajátos értékeit. Az egyes tájegységekhez gazdag és színes képanyag társul. Végül felsorolja az egyes településekből kiinduló természetjáró gyalogtúrákat, térképeken jelezve a patakokat, utakat, erdőket, fontosabb dülöket és a domborzati magasságokat is. Ez a rész az érdeklődő kirándulókat is segíti az útvonaluk megválasztásában.

Az öt alfejezetet öt Kányádi Sándor-verscsillámmal indít. Vallomás az is: mit tart a szerző (kis)tájhoz illoének.

A Nagy mentét a *Vannak vidékek gyönyörű/ tájak ahol a keserű/ számban edessé izesül* sorok, Etéd vidékét a *minden más táj csak óceán/ez itt a föld/ a föld nekem,* a Solymosok vidékét a *Vannak vidékek ahol csak úgy lehet/ megmaradunk ha kezembem a kezéd* sorok vezetnek be. Keresztúr vidéke előtt a

Kékellő Küküllő/ kökényszemű tündér/ Szívemhez, nyelvemhez/ hozzáédessültél főhajtása, Alsó- és Középső-Nyikó mentét a *Valaki jár a fák hegyén/ ki gyűjtja s oltja csillogod* sorai indítják.

Az Ember és környezete fejezet a gyógy-, a dísz-, a szántóföldi, a konyhakerti, a gyümölcsstermő és a gyomnövények felsorolását tartalmazza, valamint a vadon előforduló ehető növényeket, a fontosabb mézelő növényeket, de a mérgező növényekre is felhívja a figyelmet. Minden esetben jelzi a növények hivatalos elnevezéseinek kívül a magyar nyelvű népi neveket is. Ezt követi a területen előforduló növénytársulások csoportjainak és tudományos nevének felsorolása.

Következik a felhasznált szakirodalom, a régi időkől kezdve a legújabb közleményekig. Végül román és angol nyelvű összefoglalók, magyar-román és román-magyar névnyelvek, valamint a helynevek, dülők mutatója zárja a könyvet.

E könyv a Magyarország Arany Érdemkeresztjével kitüntetett professor emeritus bevallottan tartozáslovása a szülőföldnek. (Mintha valóban le tudnánk róni azt valaha is teljes mértékben a felnevelő tájnak...)

Ilyen könyvvel lehetne – kell! – hazafiságot, tájszeretetet tanítani – szerte a Kárpát-medencében.

Vannak vidékek, és benne vannak emberek. És vannak könyvek, amelyeket el kell olvasni. Mi több, útikönyvként használni. Kárpát-medencei létünk olvasókönyveként (is).

Bárha minden vidéknek kerülné olyan embere, aki ilyen vallomások könyvbe tudná foglalni (nem csupán) természeti örökségünket.

Mert

...vannak vidékek legbelül...

(Kovács J. Attila: *Székelykeresztúr vidékének növényzeti öröksége*, Tortoma Könyvkiadó, Barót, 2019; „erdelyikonny.hu”)

Lakáspályázat Marosvásárhelyen: kétszobás szolgálati lakás egyetemi oktatók, rezidens orvosok számára

A Studium-Prospero Alapítvány a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával pályázatot hirdet állami egyetemeken dolgozó oktatók, valamint rezidens orvosok számára egy kétszobás lakás elfoglalására a marosvásárhelyi Tanári Lakások Szakkollégiumban (Trébely utca 85. szám) februári beköltözéssel. A nyertes pályázó a tágas kert, somostetői kilátás, friss levegő előnyeit is élvezheti, lakóinak számára parkolási lehetőséget biztosítunk. A lakhatási támogatás oktatóknak 3 évre, rezidens orvosoknak 1,5 évre szól, egyszeri hosszabbítási lehetőséggel. A nyertes pályázó ez időszak alatt önköltségi áron lakhat a szolgálati lakásban.

A pályázáshoz szükséges dokumentumok:

(Házastárs/élettárs esetén a házastárs/élettárs is mellékelendő)

• felvételi kérelem (a formanyomtatvány letölthető vagy igényelhető az office@studium.ro e-mail-címen)

- munkahelyi igazolás
- utolsó kéthavi fizetésről kiállított bizonylat
- személyazonossági igazolvány fénymásolata
- utolsó tanulmányi oklevél fénymásolata
- házassági levél fénymásolata
- gyermekek születési anyakönyvi kivonata
- curriculum vitae

• az alapítvány kuratóriumának címzett, kézzel írt indoklás, amelyben szerepel, hogy miért van szükség a lakhatási támogatásra

• tudományos tevékenységet, civil tevékenységet bizonyító iratok.

A pályázati iratcsomót, kérjük, hozzák be személyesen vagy küldjék el a Studium-Prospero Alapítvány Központi Hivatalába (540066, Marosvásárhely, Gen. Avramescu utca 11. szám). Érdeklődni az office@studium.ro címen lehet.

Azzal, hogy a pályázó pályázatát beküldi, beleegyezik abba, hogy a Studium-Prospero Alapítvány jelen pályázat lebonyolítása során személyes adatait felhasználja. A pályázati anyagban megadott személyes adatokat bizalmasan kezeljük, kizárólag jelen pályázati felhívásban foglalt kötelezettségeink teljesítéséhez használjuk fel.

Pályázati határidő: 2020. január 23.

Brexit-felmérés: a britek derűlátóbbak, mint tavaly

A legfrissebb felmérés szerint az egy évvel ezelőttihez képest érzékelhetően derűlátóbban kezdik a britek az új évet, nem kis részben azért, mert csökkenni látszik a brit EU-tagság megszűnésének (Brexit) folyamatát kísérő bizonytalanság.

A legnagyobb brit közvélemény-kutató cég, a YouGov által a The Times című konzervatív brit napilap megbízásából elvégzett, szerdán ismertetett szakos év eleji felmérés szerint a válaszadók kétharmada azt valószínűsíti, hogy 2020 végén „legalább ugyanolyan”, vagy jobb pénzügyi helyzetben lesz, mint most.

Ez a tábor jelentősen bővült: 2019 elején az akkori felmérésbe bevont britek 37 százaléka bízott ugyanabban.

A derűlátó kétharmadon belül 20 százalék bízik pénzügyi helyzetének ideai javulásában. Az egy évvel ezelőtti hasonló vizsgálat résztvevőinek 13 százaléka számított arra, hogy anyagi helyzete javul 2019-ben.

A válaszadók 27 százaléka tart anyagi helyzetének ideai romlásától, de ez is jelentős javulás, egy évvel ezelőtt ugyanis még 40 százalék valószínűsítette ugyanezt.

A felmérés szerint a relatív többség, 42 százalék biztosnak érzi saját állását, és csak 11 százalék mondta azt, hogy bizonytalannak tartja foglalkoztatásának ideai kilátásait.

Ebben nem történt jelentősebb változás: tavaly 41-13 volt a munkahelyüket biztosnak, illetve veszélyben lévőnek érzők százalékos aránya.

A brit gazdaság állapotát a felmérés résztvevőinek 24 százaléka tartotta jónak az egy évvel ezelőtti 18 százalék helyett. A gazdasági helyzetet rossznak tartók aránya 41 százalékról 34 százalékra csökkent.

A gazdasággal kapcsolatos növekvő derűlátást a legutóbbi előrejelzések és aktivitási adatok nem támasztják alá.

A decemberi kamatdöntő ülés eredményének ismertetéséhez fűzött helyzetértékelésben a Bank of England monetáris tanácsa közölte, hogy 2019 negyedik negyedévére mindössze 0,1 százalékos növekedést vár a brit gazdaságban az előző három hónapoz mérve.

A brit jegybank monetáris testülete hangsúlyozta, hogy a harmadik negyedévben mért 0,3 százalékos negyedéves növekedés is már „kissé gyengébb volt” a novemberi monetáris politikai jelentésben foglalt előrejelzésnél.

A jegybank várakozása szerint a brit hazai össztermék (GDP) negyedévente mért növekedési ütemének átlaga 2019 egészében mindössze 0,2 százalékos volt, a fele az elmúlt három év negyedéves növekedési átlagának.

A brit statisztikai hivatal (ONS) minapi legfrissebb becslése szerint a brit gazdaság növekedési üteme októberben és az októberrel véget ért három hónapban is zéró volt.

Boris Johnson konzervatív párti brit miniszterelnök szerdán közzétett újévi üzenetében, a Brexit-folyamatot kísérő vitákra utalva ugyanakkor leszögezte: a 2019-es évvel együtt az Egyesült Királyság a megosztottságnak, a gyűlölködésnek és a közéletet oly sokáig terhelő bizonytalanságnak is búcsút inthet, és új fejezetet nyithat történelmében.

A szerdán ismertetett új felmérés szerint a britek nagy többsége ebben a kérdésben hisz Johnsonnak: a válaszadók kétharmada számít arra, hogy az Egyesült Királyság a Brexit jelenlegi határnapján, január 31-én kilép az Európai Unióból. (MTI)

A tulajdonosi társulások figyelmébe

A 2019.09.26-ai 246-os helyi tanácsi határozat értelmében azoknak a tulajdonosi társulásoknak, amelyek ügykezelésébe tartoznak az önkormányzat által létesített fedett parkolók és engedélyezett/elfogadott fedett parkolók, az év végén kötelességük igazolni a bevételek felhasználását (a bérleti díjak 10%-a).

A tulajdonosi társulásoknak kötelességük az engedélyezett és/vagy elfogadott fedett parkolók és az önkormányzat által létesített fedett parkolók bérleti díjának 90%-át befizetni az általuk képviselt összes haszonélvező után. Az engedélyezett és/vagy elfogadott fedett parkolók és az önkormányzat által létesített fedett parkolók bérleti díjának fennmaradó 10%-át a tulajdonosi társulások megtarthatják, és a fedett parkolók javítására, karbantartására, illetve a háztartási hulladék tárolására elkülönített helyszínek tisztántartására fordíthatják.

Amennyiben a begyűjtött összegeket (a bérleti díjak 10%-át) nem használták fel, a tulajdonosi társulásoknak bizonyítaniuk kell az összegek meglétét a társulás számláján, ellenkező esetben a társulási szerződést felbontják, az önkormányzat által létesített fedett parkolókat kiosztják más lakótársulásoknak, a jóváhagyott fedett parkolókat pedig lebontják.

Az igazoló dokumentumokat a közterület-felügyelő szakhatóság székhelyén kell benyújtani.

Ennek értelmében a tulajdonosi társulások kötelesek 2020.03.01-ig benyújtani a 2019-re vonatkozó bevételek (a bérleti díjak 10%-a) felhasználásának igazolását.

Az önkormányzat által létesített fedett parkolóokra és az engedélyezett és/vagy elfogadott fedett parkolóokra vonatkozó közterület-foglalási illeték 2020-ra 318 lej.

Moldovan Floriana, a közterület-felügyelő szakhatóság igazgatója

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz származó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

Várjuk Önöket!

MEGJELENT Gáll Tímea : Kölcsonkért kovász

Amikor Erdélyben járok, az első utam szinte mindig hozzá vezet: Gáll Timihez Csikmadarásra. Alig várom, hogy felbukkanjon a szemem előtt a kis sziget az Olton, és rajta a mesebeli malom épülete... Abban a malomban az Idő új ruhát ölt... Itt egyszerre vagyok múltban és jelenben, a korok tökéletes mindennapi harmóniában tárulnak fel előttem az edényeken, recepteken, ízekben, hagyományokon keresztül. Az emlékeknek itt nem volt idejük emlékké válni, hiszen folyamatosan a létezésük. Élnek boldogan, Timi oltalmazó gondoskodása jóvoltából. Amikor asztalhoz ülünk, új jelentést nyer az „örök” szó. Nagyon sok időt töltöttem együtt Timivel, és soha senkitől nem tanultam annyit, mint tőle. Ma már könnyen felismerem a lelkem újra és újra felbukkanó jelzését, amikor azt súgja: rég voltál már Csikmadarason, jobb, ha indulsz.

Borbás Marcsi

Kapható a KOBÁK könyvesboltban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

KEMÉNY TÚZIFA eladó. Tel. 0751-551-466. (sz.-l)

SZÁRAZ TÚZIFA eladó. Tel. 0749-707-713. (sz.-l)

39-ES FEHÉR korcsolyacipő korcsolyával eladó, 100 lej. Tel. 0742-679-659. (5956)

MINDENFÉLE

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, lépcsőházfestést, padló-, falicsempé-, parkettlerakást garanciával. Tel. 0746-552-473. (5953)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (5941-I)

KOMOLY, megbízható, gyereket szerető dadust keresünk hosszú távra. Tel. 0742-311-821. (5933-I)

VÁSÁROLUNK ócskavasat és fölösleges limlomot. Tel. 0747-816-052. (5943)

FELSZERELÜNK HÓVÉDŐKET, csatornákat, lefolyókat, és kicserélünk törött cserepet. Tel. 0743-512-168, Jani. (5943)

Fájó szívvel emlékezünk január 8-án a székelytompai születésű HORVÁTH BARICZ JOLÁNRA halálának első évfordulóján. Kimegyek a sírodhoz, és elmondom, nincsen édesanyám, aki hazavárjon a kicsi tompai házba. Nagy lányod, Rózsika, gyermekei és a dédunoka. (5951-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Búcsú nélkül mentél el egy végtelen útra, melyről visszajönni nem lehet soha. Szívünkben a helyed nem pótolja semmi, őrizzük emléked, nem tudunk feledni. Soha el nem múlt fájdalommal emlékezünk január 8-án az udvarfalvi TÓTH MAGDOLNÁRA halálának 19. évfordulóján. Emlékét örökké megőrzi két fia: Péter és Tamás családjukkal. (5921)

Eltávoztál tőlünk egy januári napon. Úgy mentél el, ahogy éltél, csendesen, szerényen, drága lelked, fáradt tested nyugodjon békében!

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett édesanyára, nagymamára, dédire, testvérré, rokonra, ismerősre, **BALÁZS-KERCŐS MARGITRA (Ölvedi)** halálának első évfordulóján. Áldott emléket őrzi szerető családjá. (5972)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal értesítjük barátainkat, ismerőseinket, hogy **dr. OLÁH ISTVÁN** szülész-nőgyógyász főorvos életének 78. évében 2020. január 7-én örökre megpihent. Temetése egy későbbi időpontban lesz. A gyászoló család. (5973-I)

Közvita a szászrégeni taxizást szabályzó határozattervezetről

A 2003-as évi 52-es számú átláthatósági törvény értelmében Szászrégen polgármestere tájékoztatja az érdekelteket arról a közvitáról, amelyen a municipiumban zajló taxizás megszervezésére és kivitelezésére vonatkozó szabályzat határozattervezetét fogadják el.

A közvitára 2020. január 13-án 14 órakor kerül sor a városháza gyűléstermében.

A hozzászólók a közvita megkezdése előtt fel kell iratkozzanak egy névjegyzékre, véleményük kifejtésére 10-10 percet kapnak.

A közvita azt követően ér véget, ha mindenki, aki a közvita előtt feliratkozott, kifejtette konkrét, csak a tervezettel kapcsolatos véleményét.

A tájékoztató anyagokat a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján és a hivatal www.primariareghin.ro honlapján a „Transparența decizională” (átlátható döntéshozatal) menüpontban lehet tanulmányozni.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TIMKO PÉKSÉG** alkalmaz **MUNKÁSOKAT** a pékségbe. Tel. 0756-128-310, Rozália. (64409-I)

ASSZISZTENSŐT alkalmaz a maroszentgyörgyi **MEDDŐSÉGI KLINIKA**. A román és magyar nyelv ismerete szükséges, az angol nyelv ismerete előnyt jelent. Önéletrajzokat küldjék az office@fivmures.ro e-mail-címre január 13-ig. (64408-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, feleség, nagymama, dédnagymama, anyós, rokon és jó szomszéd, a szentannai születésű **CSEGEDI ÁGNES** született **LAKÓ ÁGNES** hosszú szenvedés után, életének 85. évében csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése 2020. január 8-án, szerdán 14 órakor lesz a vásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (5959-I)

Fájó szívvel veszünk búcsút édesanyánktól, **PISTA IRÉNKÉTŐL** született **Miklósi** aki 82 éves korában csendesen megpihent.

Temetése 2020. január 8-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (5970-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, anyatárs, nagynéni, rokon, jó szomszéd, a 6-os napközi volt nővére,

VIDÁMI MARGIT szül. Mester

2020. január 7-én, 87. esztendejében elhunyt. Drága halottunk temetése 2020. január 9-én 14 órakor lesz a katolikus temetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló fiai: Sanyi és István, valamint azok családjá. (5971-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Szomorú szívvel búcsúznunk jó barátunktól, a havadi születésű **OZSVÁTH TERÉZTŐL**. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Isten nyugtassa békében! A Csiszér család. (5961)

Mély együttérzésünket fejezzük ki a Pista családnak a szeretett édesanya, **PISTA IRÉNKE** elhunytá alkalmából. Isten nyugtassa békében! Gábos András és családjá Budapestről. (5970-I)

*részletek az optikákban

DORAOPTICS.RO

KEZDJE A 2020-AS ÉVET
20% KEDVEZMÉNNYEL

JANUÁRBAN 20% KEDVEZMÉNYT
ADUNK A SZEMÜVEGLENCSEKRE!

*ha nálunk vásárolja szemüvegkeretét

Boldog új évet!

- **MAROSVÁSÁRHELY** • Mărășești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
• 1918 Dec.1sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- **SZÁSZRÉGEN** • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
• Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA** • Tüzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973
- **MAROSLUDAS** • 1918. December 1 sugárút, 7 szám, Tel: 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON** • Győzelem utca 21 szám, nr. 21, Tel: 0736-386.353

Asociația Culturală HAHOTA Kulturális Egyesület

MAROSVÁSÁRHELY SZÍNHÁZKAL

HAHOTA

MEGÁLL AZ ÉSZ!

2020

ZENÉS SZILVESZTERI KABARÉ!
KATLEMEN BAZAL
GÖNCZY KATALIN

GÁLL ÁGNES
CSEKE PÉTER

KALABÁCSI ÉVA
SZŐLŐSI P. SZILÁRD

ÉVÉRELI
LIVIA SYRIGĂ IULIANA

STADIUM
MOLNÁR ZSOMBOR

REZERVÁCIÓ:
KISS LEVENTE
Kovács Mária
Gönczy Katalin

ÜZENET
Kovács Mária
Levente Levente
Szűcs János
Nagy-Árkási Árpád

PUSKÁS GYŐZŐ

Január 10., péntek, 11., szombat, 12., vasárnap este 7 órától
a Maros Művészeti Egyesület előadótermében

Kabaré
2019-2020-as évad

Gaga
bemutatója/precízitá

Cabaret
stágiuma 2019-2020

GRUPPEN-HECC

Ira: Molnár Tibor „Tajbí” és Nagy István

MA JÖ A MEDVEM

Felép:
Biluska Annamária • Csiki Hajnal • Tóth Kati
Nagy István • Kárp György • Nagy Péter

Zenei munkatárs: Nyágyai István • Hang- és fény-technika: Göllner Károly
Producer: Hompót Szilárd
Rendezte: Nagy István

Erdőszentgyörgy, Művelődési Ház.
Január 10. Péntek este 7 óra.

FOTÓ:
ERŐS ERIKA

TÉLI REGÉK

FOTOKAMPÁNY
AZ ERDELYTV-BEN

TÉMA: ADVENT,
KARÁCSONY, SZILVESZTER
ERDÉLYI TÁJ, HANGULAT TÉLEN

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ ÉS CÍM:
2020. FEBRUÁR 10.
OFFICE@ERDELYTV

részletek: <https://www.facebook.com/erdeleytv/>

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

www.marosvasarhelyiradio.ro

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

**Az 55 év fölötti nyugdíjasok
figyelmébe!**

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Rt.
Társulás felhívja figyelmüket, hogy a kártya
típusú ingyenes bérletek az első negyedév
végéig érvényesek maradnak.

Az igazgatótanács